

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

pro základní vzdělávání

**„SPOLU, RUKU
V RUCE“**

ZÁKLADNÍ ŠKOLA TACHOV, KOSTELNÍ 583

Obsah

I. Identifikační údaje	5
• Úvod k dokumentu	6
II. Charakteristika školy.....	7
• Spolupráce s rodiči	8
III. Charakteristika školního vzdělávacího programu.....	9
• Hlavní a dílčí cíle vzdělávacího programu.....	11
• Výchovné a vzdělávací strategie	13
• Strategie naplňování klíčových kompetencí	14
• Začlenění průřezových témat	15
• Přehled všech průřezových témat a jejich tematických okruhů.	16
• Poskytování poradenských služeb ve škole	17
• Školní družina	21
• Zájmové kroužky.....	21
• Řízení a organizace výuky	21
IV. UČEBNÍ PLÁN	22
• Učební plán I. stupně.....	22
• Učební plán II. stupně	23
V. Učební osnovy	21
• UČEBNÍ OSNOVY I. STUPNĚ	21
• Jazyk a jazyková komunikace	21
1. ČESKÝ JAZYK.....	21
2. ANGLICKÝ JAZYK	22
• Člověk a jeho svět	22
3. PRVOUKA	22
4. VLASTIVĚDA	24
5. PŘÍRODOVĚDA	26
• Matematika a její aplikace.....	28
6. MATEMATIKA	28
• Umění a kultura.....	29
7. HUDEBNÍ VÝCHOVA.....	29
8. VÝTVARNÁ VÝCHOVA	31
• Člověk a svět práce	32
9. PRACOVNÍ ČINNOSTI	32
• Člověk a zdraví.....	33
10. TĚLESNÁ VÝCHOVA.....	33

• Informační a komunikační technologie.....	35
11. INFORMATIKA.....	35
• UČEBNÍ OSNOVY II. STUPNĚ	36
• Jazyk a jazyková komunikace	36
1. ČESKÝ JAZYK A LITERATURA.....	36
2. ANGLICKÝ JAZYK.....	38
3. NĚMECKÝ JAZYK	40
• Člověk a společnost.....	40
4. DĚJEPIS	40
5. OBČANSKÁ VÝCHOVA, VÝCHOVA K OBČANSTVÍ.....	43
• Matematika a její aplikace.....	44
6. MATEMATIKA	44
• Člověk a příroda	46
7. PŘÍRODOPIS	46
8. ZEMĚPIS.....	48
9. FYZIKA.....	50
10. CHEMIE	52
• Umění a kultura.....	53
11. HUDEBNÍ VÝCHOVA.....	53
12. VÝTVARNÁ VÝCHOVA	55
• Člověk a svět práce	57
13. PRACOVNÍ ČINNOSTI	57
• Člověk a zdraví.....	60
14. TĚLESNÁ VÝCHOVA.....	60
15. VÝCHOVA KE ZDRAVÍ.....	62
• Vzdělávací oblast – Informační a komunikační technologie	64
16. INFORMATIKA?.....	64
VI. Výstupy a učivo jednotlivých předmětů vyučovaných na I. stupni	74
• 1. ročník.....	74
• 2. ročník.....	88
• 3. ročník.....	109
• 4. ročník.....	129
• 5. ročník.....	162
VII. Výstupy a učivo jednotlivých předmětů vyučovaných na II. stupni.....	200
• 6.ročník.....	200
• 7. ročník.....	241
• 8. ročník.....	287

• 9. ročník.....	344
VIII. VOLITELNÉ PŘEDMĚTY.....	394
1. INFORMATIKA.....	394
2. POČÍTAČOVÁ PREZENTACE	401
3. ANGLICKÁ KONVERZACE.....	402
4. ZPĚV A TANEC	405
5. SPORTOVNÍ VÝCHOVA	409
6. CVIČENÍ Z ČESKÉHO JAZYKA.....	413
7. KURZ VAŘENÍ.....	415
IX. Hodnocení žáků a autoevaluace školy	420

I. Identifikační údaje

Název vzdělávacího programu:

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „Spolu, ruku v ruce“ -

Adresa školy:

Kostelní 583, 34701 Tachov

Ředitel školy:

Mgr. Jan Kubát

Zástupce ředitele:

Mgr. Lenka Hradilová

Koordinátor ŠVP:

Mgr. Miroslava Šnajdrová

Kontakty:

Telefon:

+420 373 036 102

web:

www.zskostel.cz

e-mail: reditelna@zskostel.cz

e-mail: kancelar@zskostel.cz

IČO: 750 06 839

IZO: 102 464 308

REDIZO: 600 073 921

Zřizovatel školy:

Město Tachov

Rokycanova 1

34701 Tachov

IČO: 00 260 231

telefon: 374 703 111

www.mesto-tachov.cz

Platnost dokumentu:

Od 1. 9. 2017

ŠVP byl schválen Školskou radou

Mgr. Jan Kubát, ředitel školy

• Úvod k dokumentu

Změny ve vzdělávání pro XXI. století úzce souvisí se změnami ve společnosti. Vzdělávání je nutné přizpůsobit a zaměřit na osobnost dítěte. Společnost se výrazně globalizuje, neustále dochází k přílivu nových informací. S touto situací se musí každý občan vyrovnat, informace musí umět vyhledávat a využívat. Takovému postoji je blízké tematizování obsahu vzdělávání, ne soustřeďování se jen úzce na izolované předměty.

„Účelem vzdělávání není pouze vědět, ale především umět používat.“

H. Spencer

II. Charakteristika školy

Velikost a úplnost školy

Základní škola Tachov, Kostelní 583 je úplná škola s devíti postupnými ročníky. Na prvním stupni je zpravidla po jedné třídě v ročníku, na 2. stupni po dvou paralelních třídách v ročníku. Naši školu můžeme řadit k těm menším, tzv. rodinného typu. Kapacita školy je 360 žáků.

Budova základní školy je situována poblíž náměstí s dobrou dostupností městské hromadné dopravy. Jedná se o budovu s mnohaletou školní tradicí, v minulosti zde byla chlapecká a dívčí škola. V roce 1991 oslavila naše nejstarší budova školy 100 let.

Školu navštěvuje průměrně 220 žáků, kteří jsou rozděleni do 11-ti tříd – obvykle 5 tříd na I. stupni a 6 tříd na stupni druhém. Do dvou oddělení školní družiny dochází děti z 1.-3. postupného ročníku. Kromě dětí z Tachova dojíždějí do školy děti z 20 přilehlých obcí.

Vybavení školy

Škola disponuje jednou pěknou tělocvičnou v přístavbě školy. Vlastní hřiště škola nemá, na hodiny tělesné výchovy v letním období využíváme Městského stadionu. Ve školní budově nemáme školní jídelnu, žáci chodí na obědy do Stravovacího zařízení Gymnázia Tachov. Provozujeme školní družinu a odpolední volnočasové aktivity. Počítačová síť instalovaná ve škole umožňuje žákům přístup na internet po předchozí domluvě s pracovníky školy. Rodiče mají možnost komunikovat se školou prostřednictvím webových stránek.

Ročníkové a celoškolní projekty

Projekty dotvářejí obsah vzdělávacího procesu ročníků i celé školy. Zařazované formy projektů jsou: ročníkové (krátkodobé, celoroční) a celoškolní (taktéž krátkodobé i celoroční). Příprava, realizace, výstupy a evaluace projektů zvyšují efektivitu vyučovacího procesu, motivují žáky a podporují spolupráci všech pedagogů a žáků.

Školní parlament

Žáci se podílejí na řízení školy prostřednictvím školního parlamentu, kde dávají podněty a připomínky k životu a organizaci školy, navrhuje a pomáhají organizovat jednotlivé projekty. Ve škole je zřízen 11-ti členný školní parlament. Je tvořen zástupci všech tříd od 1.do 9.ročníku. Do školního parlamentu jsme zařadili již od první třídy děti proto, že chceme, aby i nadále ve škole panovaly rodinné přátelské vztahy. Zde se děti učí spolu komunikovat, přicházejí s připomínkami a náměty od svých spolužáků. Jejich problémy se ve škole se všemi zaměstnanci školy zabýváme a snažíme se jim pomoci. Práce se daří, děti jsou rády, že i ony mohou zasáhnout do chodu školy. Ke své práci ve školním parlamentu přistupují zodpovědně a nebojí se přijít pro radu ke svým třídním učitelům, či ostatním zaměstnancům školy.

• **Spolupráce s rodiči**

Informovanost rodičů o plánování, průběhu a výsledcích vzdělávání žáků

Rodiče jsou o průběhu vzdělávání žáků informováni průběžně nejen na třídních schůzkách, ale především na vyhlašovaných konzultačních dnech. Prostřednictvím webových stránek školy se zákonní zástupci dozvídají informace o dění ve škole, rovněž o důležitých změnách týkajících se výchovného i vzdělávacího procesu. O prospěchu dětí jsou informováni prostřednictvím elektronické žákovské knížky. Mají možnost se přijít podívat do vyučovací hodiny – obvykle po vzájemné dohodě s vyučujícím. Rodiče a další zákonní zástupci se spolupodílejí na přípravách a realizacích některých školních projektů. Dobrá komunikace s rodiči je jedním z hlavních cílů školy a má na naší škole dlouholetou tradici. Naším cílem pro správnou realizaci školního vzdělávacího programu je právě vtažení rodičů do procesu vzdělávání svých dětí a toho není možné bez kvalitní vzájemné komunikace dosáhnout.

Školská rada

Na škole je od 1.9.2005 zřízena školská rada, která je šestičlenná - 2 zástupci zřizovatele, 2 z řad rodičů a 2 zástupce pedagogů. Kromě školské rady je na škole zřízeno i SRPDŠ.

Partneři školy

Jsme školou úzce spolupracující s několika institucemi, které odborně podporují rozvoj školy, vzdělávací program a jeho evaluaci.

Partnerská škola v Německu – Clausnitzer - Schule Weiden

Pedagogicko psychologická poradna v Tachově

Středisko výchovné péče v Domažlicích

SPC v Plzni

III. Charakteristika školního vzdělávacího programu

Pojetí školního vzdělávacího programu

Základní vzdělávání musí být především užitečnou službou občanům. Mělo by naplňovat jejich očekávání a individuální potřeby. Tohoto cíle lze dosáhnout pouze tehdy, že se změní tradiční chápání funkcí školy. Posláním školy nemůže být pouhé zprostředkování sumy vědomostí a zkoušení žáků z faktografických přehledů. V naší škole dáváme všem dětem stejnou možnost vzdělání. Žáci ovšem musí chtít této nabídky využít.

V našem pojetí je škola místem, které žáky motivuje a podporuje k aktivnímu učení se. A to nikoli encyklopedickým vědomostem, ale pro život důležitým kompetencím učit se, řešit problémy a sociálním dovednostem. Charakter práce pak má v dětech mimo jiné podporovat pocit bezpečí, možnost pozitivního prožívání, získání zdravého sebevědomí, rozvíjení kritického myšlení a schopnost sebehodnocení.

Naším prvořadým úkolem je proměnit školu v prostředí, kde se dětem s velmi různorodými vzdělávacími potřebami dostává nejen kvalitní a kvalifikované vzdělávací péče, ale kde se současně cítí bezpečně a spokojeně. O podobnou proměnu školy se společně s rodiči našich žáků a odborníky z pedagogické veřejnosti pokoušíme již řadu let. Chceme rozvíjet u žáků kompetence, které jsou nezbytné pro život v Evropě v 21. století.

Vize naší školy má následující podobu:

„Budujeme školu, která připraví žáky pro uplatnění se v běžném životě a do které děti i učitelé chodí rádi.“

Základní filosofie programu školy

Postupným cílem je a bude vytvořit místo aktivního a radostného poznání. Místo, kde se plně respektují individuální zvláštnosti každého dítěte, jeho právo na různost a individuální tempo v práci. Základem je partnerský vztah mezi žáky a učiteli, mezi učiteli a rodiči.

Budeme usilovat o to, aby žáci, rodiče a učitelé vnímali školu jako místo, kde je možné objevit a zažít:

- **úspěch**

Ne všichni žáci mohou v každé oblasti vzdělávání dosáhnout výborných výsledků, mohou se však zlepšovat. Úkolem učitelů je dát příležitost každému k tomu, aby byl úspěšný. Všichni žáci školy mají rovnou šanci být úspěšní.

- **radost**

Žáci by měli být na svoji školu hrdí a pyšní, měli by do ní chodit rádi. Příjemná atmosféra školy, dobré vzájemné vztahy, pochopení, tolerance a důslednost jsou podmínkou pro úspěch.

- **pochopení**

Škola je poskytovatelem služeb pro rodiče a jejich děti. Každý žák školy je osobnost a individualita, pro každého učitele je subjektem jeho působení. Základním principem práce učitele je individuální přístup a respektování zvláštností. Pro žáky a jejich rodiče pak ztotožnění se s nastavenými pravidly školy.

○ **přípravu pro život**

Základním cílem práce učitelů je dobře připravit všechny žáky školy na úspěšný přechod na střední školu či do učebního oboru. K tomu je nutná úzká spolupráce a dobrá komunikace učitelů, vedení školy a výchovné poradkyně s rodiči žáků. Nejdůležitější je dát do relace názory rodičů s objektivními předpoklady dětí.

○ **zvládnutí komunikace**

Úspěšného vztahu mezi školou a rodiči lze dosáhnout vzájemnou komunikací a otevřeností, včasným vzájemným předáváním informací. Vedení školy bude pravidelně a včas informovat rodičovskou veřejnost o svých záměrech a plánech. Každý vzniklý problém budeme řešit okamžitě přímo na škole. Všichni žáci mají právo vyslovit a obhájit svůj vlastní názor. Vedeme je však k tomu, aby vždy dokázali zvolit tu nejvhodnější formu komunikace.

Co chceme a kam směřujeme:

Škola má některá specifika a klade důraz na jisté oblasti výchovy a vzdělávání, které ji odlišují od ostatních škol.

- chceme učit žáky takové znalosti a dovednosti, které budou dobře uplatnitelné v životě, více se zaměřit na činnostní učení se zaměřením na praxi
- chceme uplatňovat takové metody výuky, kterými povedeme žáky k týmové práci, k vzájemné pomoci a vzájemnému respektu
- důraz klademe a budeme i nadále klást na to, abychom vedli žáky k dodržování stanovených pravidel, především pravidel školního řádu (chceme vštípit žákům zásadu, že pravidla jsou od toho, aby se dodržovala, a ne aby se porušovala)
- chceme navázat na dobrou reputaci školy, která se nám podařila získat u rodičovské veřejnosti
- chceme dále rozvíjet naše silné stránky školy a zároveň napravovat to, co považujeme za nedostatky

Kompetence

V rámci procesu vzdělávání se věnujeme mimo jiné následujícím kompetencím:

Učení

- být schopen vzít v úvahu zkušenost,
- dávat věci do souvislostí,
- organizovat svůj učební proces,
- být schopen řešit problémy,
- být zodpovědný za své učení

Objevování

- získávat informace z různých zdrojů a posoudit jejich věrohodnost,
- zvažovat různé zdroje dat,
- radit se s lidmi ze svého okolí,
- konzultovat s experty,
- vytvářet a pořádat dokumentaci

Myšlení a uvažování

- Chápat kontinuitu minulosti a současnosti,
- nahlížet aspekty rozvoje společnosti kriticky,
- být schopen se vyrovnávat s nejistotou a komplexností situace,
- účastnit se diskusí a vyjadřovat vlastní názor,
- vnímat politický a ekonomický kontext při vzdělávání a práci,
- hodnotit sociální chování související se zdravím, životním prostředím,
- vnímat hodnoty umění, literatury atd.

Komunikace

- rozumět a domluvit se, číst a psát ve více jazycích,
- být schopen prezentovat, mluvit na veřejnosti,
- obhajovat a argumentovat vlastní názor,
- naslouchat a brát v úvahu názory druhých,
- vyjadřovat se písemnou formou,
- rozumět grafům, diagramům a tabulkám

Kooperace

- být schopen spolupráce a práce v týmu,
- činit rozhodnutí,
- řešit konflikty,
- posuzovat a hodnotit,
- navazovat a udržovat kontakty

Práce

- vytvářet projekty,
- brát na sebe zodpovědnost,
- přispívat k práci skupiny a společnosti,
- organizovat svou vlastní práci,
- projevovat solidaritu,
- ovládat matematické a modelové nástroje

Adaptace

- využívat informační a komunikační techniky,
- být flexibilní při rychlých změnách,
- nalézat nová řešení,
- být houževnatý v případě obtíží

• Hlavní a dílčí cíle vzdělávacího programu

Školní vzdělávací program „Spolu, ruku v ruce“ vychází z koncepce vzdělávání, kterou se snažíme realizovat od roku 1997. Od tohoto školního roku jsme zaznamenali velký počet dětí cizinců. Hlavní důraz ve své vzdělávací práci klade škola na komunikaci, soužití s etniky, kooperaci a práci s informacemi. Chceme se zařadit ke školám konstruktivního typu.

Umožnit žákům osvojit si strategie a motivovat je pro celoživotní učení.

Podpora dětí k učení se:

- Vybírat si a využívat vhodné způsoby, metody a strategie pro aktivní a efektivní učení,
- vyhledávat a třídit informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívat v procesu učení a v praktickém životě,
- využívat informační a komunikační prostředky a technologie.

Podněcovat k tvořivému myšlení, logickému uvažování a ke schopnosti řešit problémy.

Podpora dětí k učení se:

- Samostatně pozorovat a experimentovat, získané výsledky porovnávat, kriticky posuzovat a vyvozovat z nich závěry pro využití v budoucnosti,
 - uvádět věci a znalosti do souvislostí a na základě toho si vytvářet komplexnější pohled na přírodní a společenské jevy,
 - volit vhodné způsoby řešení úkolů, sledovat vlastní pokrok při zdolávání problémů, aplikovat osvědčené postupy při řešení obdobných nebo nových úkolů a situací.

Vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci.

Podpora dětí k učení se:

- Formulovat a vyjadřovat své myšlenky a názory v logickém sledu, výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu,
- naslouchat jiným a porozumět jim,
- obhajovat vlastní názor vhodnou a kultivovanou argumentací.

Rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých

Podpora dětí k učení se:

- Spolupracovat ve skupině při řešení daného úkolu, podílet se na vytváření pravidel práce v týmu a na utváření příjemné atmosféry v týmu,
- aktivně přispívat k diskusi, umět v diskusi obhajovat vlastní názor, ale i respektovat zkušenosti a názory jiných.

Připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a plnili své povinnosti.

Podpora dětí k učení se:

- Mít sebevědomé vystupování, pozitivní představu o sobě samém, ale současně schopnost vcítit se do situací ostatních a respektovat jejich přesvědčení nebo názory,
- řešit praktické problémy a životní situace na základě pochopení principů, jimiž se společnost řídí, znát svá práva i povinnosti,
- schopnosti hodnotit výsledky vlastní činnosti i činnosti jiných.

Vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací; rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí i k přírodě.

Podpora dětí k učení se:

- Schopnosti ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot,
- vcítit se do situací ostatních a respektovat jejich přesvědčení nebo názory.

Učit žáky aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní i sociální zdraví a být za ně odpovědný.

Podpora dětí k učení se:

- Schopnosti ochrany vlastního zdraví i zdraví ostatních,
- používat bezpečně materiály, nástroje a vybavení, dodržovat dohodnutá pravidla, povinnosti a závazky, rozhodovat se správně, zodpovědně a s ohledem na své zdraví i zdraví jiných,
- dle svých možností poskytnout účinnou pomoc v situacích ohrožujících život a zdraví.

Vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi.

Podpora dětí k učení se:

- Vnímat kulturní i historické dědictví jako významný fenomén,
- být vnímavý k tradicím a kulturním hodnotám jiných.

Pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci.

Podpora dětí k učení se:

- Využívat znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost,
- rozvíjet své podnikatelské myšlení, orientovat se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru, chápat podstatu, cíl a riziko podnikání.

• Výchovné a vzdělávací strategie

„Všechno, co je třeba, je vnést do školy a do učebny tolik světla, kolik jenom dokážeme, poskytnout dětem tolik pomoci a vedení, kolik potřebují a o kolik požádají, naslouchat s porozuměním, když se jim chce mluvit, a potom uhnout z cesty. Můžeme jim důvěřovat, že zbytek dojdou...“

(John Holt: Jak se děti učí)

Výše zmíněné motto jednoznačně naznačuje směřování profesora k naplňování klíčových kompetencí žáků. Je nenápadným režisérem při kooperativní práci. Pedagog musí být dovedným organizátorem i vyučujícím, musí umět plánovat. Práce pedagoga předpokládá tedy jisté manažerské schopnosti (jinak řečeno – musí být kompetentní).

K tomu, aby škola zajistila rozvoj klíčových kompetencí žáků, uplatňuje tyto společné postupy:

- Využívání různých zdrojů informací, kompetence k učení, k řešení problémů, komunikativní např.

učitelé učí žáky pracovat s různými zdroji informací (tištěnými, elektronickými apod.)

žáci mají k dispozici školní knihovnu a mohou využívat školní počítače s připojením na internet i mimo výuku.

- Využívání nových vyučovacích metod a organizačních forem výuky, při kterých jsou vytvářeny vhodné podmínky pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků (moderní pedagogické trendy, skupinová práce, dialog, projekty, integrace výukových oblastí atd.), *kompetence komunikativní, sociální a personální, občanské, pracovní např: škola organizuje* tematicky zaměřené projekty a exkurze, kde si žáci ověřují využitelnost školních poznatků v praxi.
- Spolupráce s rodiči a dalšími institucemi – školní rada, (komunitní skupinové aktivity, obec, pedagogicko-psychologická poradna, občanská sdružení atd.), *kompetence k řešení problémů, komunikativní, sociální a personální, občanské, pracovní např: žáci* se účastní veřejných odborných i kulturních akcí, na kterých aktivně vystupují se svými příspěvky.
- Proměna klimatu školy (tvůrčí, partnerská komunikace mezi učitelem a žákem, týmová práce, bezpečnost, tolerance k odlišnostem, školní parlament).

• Strategie naplňování klíčových kompetencí

V celkovém pojetí vzdělávání na naší škole jsou převážně uplatňovány takové formy a metody práce s žáky, aby docházelo k rozvoji osobnosti jako celku a k rozvoji všech klíčových kompetencí. Naplňování jednotlivých klíčových kompetencí ve vzdělávacím procesu žáků je možno izolovaně popsat následujícím způsobem.

Kompetence k řešení problémů rozvíjíme zejména učením v souvislostech, to znamená, že neučíme izolovaná data jednotlivých oborů, ale u dětí vytváříme ucelený obraz světa. Žákům předkládáme takové úkoly, jejichž řešení vyžaduje znalosti z více oborů lidské činnosti resp. vzdělávacích oblastí tzn. i více přístupů k řešení. Tyto kompetence rozvíjíme také využíváním co největšího množství zdrojů informací – prací s knihou, internetem, praktickými pokusy, vlastním výzkumem žáků, anketami.

Kompetence k učení rozvíjíme individuálně podle dané situace u každého žáka. Hlavními strategiemi jsou kooperativní učení, práce s chybou a rozvoj sebehodnocení žáků.

Kompetence komunikativní rozvíjíme vytvářením dostatečného prostoru pro vyjadřování žáků při problémovém vyučování, v komunitních kruzích, při zpracovávání školních projektů z nejrůznějších oblastí a jejich výstupů.

Kompetence sociální a personální budujeme formami sociálního učení. Snažíme se děti zapojit do organizace činnosti školy (školní parlament). V rámci skupinového vyučování žáci přejímají různé role.

Kompetence občanské rozvíjíme především učením sociálním, metodami sebepoznávání a seznamování žáků s jejich právy, odpovědností a povinnostmi. Žáci jsou vedeni k tomu, aby respektovali národní, kulturní a historické tradice. K tomuto je využívána spolupráce se školou ve Weidenu.

Kompetence pracovní u žáků rozvíjíme opět formou projektové činnosti, skupinové a individuální práce. Důležitou cestou k uvědomění si důležitosti znalosti pracovních postupů a dovednosti používat pracovní nástroje v nejširším smyslu je hodnocení a sebehodnocení všech činností, které žáci provádějí.

• **Začlenění průřezových témat**

Průřezová témata reprezentují ve vzdělávacím programu okruhy aktuálních problémů současného světa a jsou nedílnou součástí základního vzdělávání.

Tematické okruhy průřezových témat procházejí napříč vzdělávacími oblastmi a umožňují propojení vzdělávacích oborů. Abychom této možnosti využili co možná nejlépe, nevytváříme pro průřezová témata samostatné vyučovací předměty, ale integrujeme je do jiných vyučovacích předmětů a realizujeme jejich obsah formou projektů, ve kterých musí žáci používat znalosti a dovednosti z různých vzdělávacích oborů.

Zařazení jednotlivých tematických okruhů průřezových témat je vždy součástí charakteristiky vzdělávací oblasti.

- **Přehled všech průřezových témat a jejich tematických okruhů.**

Osobnostní a sociální výchova

Osobnostní rozvoj

- Rozvoj schopnosti poznávání
- Sebepoznání a sebepojetí
- Seberegulace a sebeorganizace
- Psychohygiena
- Kreativita

Sociální rozvoj

- Poznávání lidí
- Mezilidské vztahy
- Komunikace
- Kooperace a kompetence

Morální rozvoj

- Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- Hodnoty, postoje, praktická etika

Výchova demokratického občana

- Občanská společnost a škola
- Občan, občanská společnost a stát
- Formy participace občanů v politickém životě
- Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- Evropa a svět nás zajímá
- Objevujeme Evropu a svět
- Jsme Evropané

Multikulturní výchova

- Kulturní difference
- Lidské vztahy
- Etnický původ
- Princip sociálního smíru a solidarity

Environmentální výchova

- Ekosystémy
- Základní podmínky života
- Lidské aktivity a problémy životního prostředí
- Vztah člověka k prostředí

Mediální výchova

- Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
- Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
- Stavba mediálních sdělení
- Vnímání autora mediálních sdělení
- Fungování a vliv médií ve společnosti
- Tvorba mediálního sdělení
- Práce v realizačním týmu

• Poskytování poradenských služeb ve škole

Poradenské služby zajišťuje výchovný poradce, ve spolupráci s metodikem prevence, koordinátorem ŠVP, vedením školy, třídními učiteli a dalšími pedagogickými pracovníky.

Zaměření poradenských služeb:

- Poradenství žákům v oblasti učebních postupů, stylů a strategií, poradenství rodičům žáka ve výchově a vzdělávání,
- poradenství při školní neúspěšnosti, postupy řešení neprospěchu a podpora žáků ve zlepšení, prevence neúspěchu,
- poradenství při řešení a prevenci sociálně patologických jevů – rodině a žákovi, postupy řešení ve spolupráci výchovného poradce a pedagogických pracovníků,
- poradenství v obtížných životních situacích žákům, rodičům v souvislosti s výchovou dětí,
- kariérové poradenství, volba školy,
- poradenství při integraci žáka se speciálními vzdělávacími potřebami, poradenství ke vzdělávání mimořádně nadaných žáků,
- metodická podpora učitelů v psychologických a speciálně pedagogických dovednostech při pedagogické práci s žáky,
- poskytování informací o dalších službách poradenských zařízení a spolupráce s dalšími odbornými institucemi.

Výchovný poradce realizuje konzultační hodiny pro rodiče podle individuální potřeby žáků a rodičů.

Kariérové poradenství

Výchovný poradce poskytuje kariérové poradenství žákům a zákonným zástupcům žáků, ve spolupráci s třídním učitelem a vedením školy zajišťuje organizaci přihlašování a přestupu k dalšímu vzdělávání. Ve vzdělávací oblasti „Člověk a svět práce“ probíhá rozvoj žáků vzhledem k jejich profesnímu zaměření, sebepoznání, orientaci ve světě práce. Ve spolupráci s poradenskými zařízeními, Úřadem práce v Tachově je vytvářena nabídka diagnostiky k zaměření žáka vzhledem k dalšímu vzdělávání a povolání. K dispozici žákům jsou informační materiály o středním školství a trhu práce.

Prevence sociálně patologických jevů

Metodik prevence vytváří ve spolupráci s pedagogickým sborem „Preventivní program“ pro daný školní rok. Koordinuje jeho realizaci. Součástí prevence jsou metody výuky – otevřený dialog a vstřícný vztah učitele a žáka, intenzivní komunikace s rodiči atd. Prevence probíhá i v rámci výuky jednotlivých vzdělávacích oblastí ve spolupráci s institucí KOTEC i při realizaci průřezových témat.

Metodik a výchovný poradce jsou v kontaktu s oddělením péče o dítě, s kurátory pro děti a mládež a sdruženími poskytujícími služby v této oblasti. Škola monitoruje rizika sociálně patologických jevů a při varovných signálech koordinuje postup výchovný poradce, svolává setkání s rodiči, konzultace s žáky a nabízí podporu a poradenství. Škola spolupracuje s dalšími organizacemi v oblasti prevence sociálně patologických jevů, využívá vybrané programy. Do oblasti prevence jsou zapojeni žáci prostřednictvím žákovského školního parlamentu.

Psychologická péče

Na třídní učitele, učitele, metodika prevence a výchovného poradce školy se mohou žáci kdykoli ve škole obrátit a požádat ho o konzultaci a podporu v obtížných psychosociálních situacích. Výchovný poradce a metodik prevence školy pomáhá s řešením konfliktů mezi žáky, podporuje optimální komunikaci mezi rodiči, učiteli a žáky (mediace). Podporuje rozvoj pozitivních vztahů a řešení konfliktů v rámci třídy. Nabízí individuální pohovory rodičům v případě psychosociální krize v souvislosti s výchovou, péčí o děti, vztahem mezi rodičem a dítětem. Poskytuje konzultace a podporu učitelům v práci s žákem s potížemi v učení, v chování, v sebepojetí, ve vztahu k učiteli, k druhým lidem. Podává informace o dalších subjektech zajišťujících psychologickou a sociální péči.

Péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a žáky nadané i mimořádně nadané

Škola je otevřená žákům s SVP, žákům s přiznanými podpůrnými opatřeními 1. – 5. stupně, žákům nadaným i mimořádně nadaným. Žáci s SVP i žáci nadaní, mimořádně nadaní jsou inkludováni v rámci běžných tříd. Na základě odborného posudku školského poradenského pracoviště třídní učitel a další pedagogičtí pracovníci, ve spolupráci se zákonnými zástupci žáka, vytvářejí a realizují individuální vzdělávací plán (IVP). Struktura IVP vychází z platné právní úpravy, je doplněna v případě potřeby dohodou o formě podílu žáka a spolupráce se zákonnými zástupci.

Zabezpečení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (dle novely školského zákona č. 82/2015 Sb. a vyhlášky č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných.)

a) Plán pedagogické podpory – pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení PLPP, IVP

PLPP je sestavován na základě depistáže třídního učitele, popř. ostatních vyučujících. PLPP je určen pro období tří měsíců. V tomto období je pravidelně vyhodnocován, může být upravován a doplňován. Po ukončení tříměsíčního období je provedeno závěrečná bilance. V případě přetrvávání sledovaných problémů je žák vyšetřen PPP, která jako součást žádosti o vyšetření žáka obdrží PLPP a jeho vyhodnocení. PLPP sestavuje třídní učitel, učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci VP. PLPP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním proběhnou rozhovory s jednotlivými vyučujícími s cílem stanovit obsah podpůrných opatření, metody práce s žákem, způsoby kontroly a hodnocení osvojení znalostí a dovedností. VP stanovuje termín přípravy PLPP, svolává společné schůzky s rodiči, učiteli, vedením školy i žákem samotným.

Specifikace provádění podpůrných opatření a úprav vzdělávacího procesu žáků s SVP:

1. *V oblasti metod výuky*
 - *respektování odlišných stylů učení*
 - *metody a formy práce, které umožňují zpětnou vazbu žákovi*
 - *respektování pracovního tempa žáků a poskytování dostatečného času pro zvládnutí úkolů*
2. *V oblasti organizace výuky*
 - *střídání forem a činností během výuky*
 - *skupinová výuka*
 - *zkrácená vyučovací hodina*
 - *přeřazení do jiného ročníku na některé předměty*
 - *možnost prodloužení školní docházky*
3. **Zařazení předmětů speciálně pedagogické péče**

IVP – vzniká na doporučení PPP. Sestavuje v písemné formě třídní učitel ve spolupráci s ostatními vyučujícími, výchovným poradcem a školským poradenským zařízením. Práce na tvorbě IVP začínají okamžitě po obdržení rozhodnutí PPP. IVP musí být vypracován do jednoho měsíce od data obdržení doporučení školského poradenského zařízení. VP zajistí informovaný souhlas zákonného zástupce. Poté předá výchovný poradce informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP vedení školy, které je zapracuje do školní matriky. IVP může být v průběhu školního roku upravován, doplňován, popř. zkrácen.

V případě podpůrného opatření (spočívající v úpravě očekávaných výstupů) pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními od třetího stupně podpory, je pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření stanovená v RVP ZV.

Speciálně pedagogická péče

Speciálně pedagogickou péči zajišťuje škola ve spolupráci s PPP, s třídními učiteli a dalšími pedagogickými pracovníky. Koordinuje sestavení PLPP, IVP ve spolupráci s učiteli a rodiči. Zprostředkovává další odbornou péči a diagnostiku ve spolupráci s poradenským pracovištěm. U žáků s potřebou individuální asistence ve výuce škola využívá zajištění funkce asistenta pedagoga. Ten spolupracuje s třídním učitelem a případně s dalšími vyučujícími při naplňování PLPP, IVP. Za plnění PLPP, IVP odpovídá školní poradenské pracoviště školy, třídní učitel, ostatní vyučující. VP je pedagogickým pracovníkem pověřeným spoluprací se školským poradenským zařízením.

Zabezpečení vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

PLPP mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel, učitel konkrétního vyučovacího předmětu, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka za pomoci VP. Při sestavování PLPP vycházíme z obsahu stanoveného v par. 28 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Potvrdí-li se po tříměsíční práci dle PLPP mimořádné schopnosti žáka, je tento poslán do PPP. Současně s žádostí o vyšetření žáka poskytne VP PLPP a jeho vyhodnocení.

IVP vychází z obsahu IVP § 28 vyhlášky č.27/2016 Sb.

Práce na IVP začínají okamžitě po obdržení doporučení školského poradenského zařízení. IVP tvoří písemnou formou třídní učitel, ostatní vyučující za podpory VP. IVP je sestaven nejpozději do 1 měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP. IVP může být zpracován i pro kratší období, než je školní rok, může být doplňován a upravován v průběhu školního roku. VP zajišťuje písemný informovaný souhlas zákonného zástupce. V dalším kroku VP předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP vedení školy, to je zaznamená do školní matriky.

Specifikace provádění podpůrných opatření a úprav vzdělávacího procesu nadaných a mimořádně nadaných žáků:

- *předčasný nástup dítěte ke školní docházce*
- *účast žáka na výuce jednoho nebo více vyučovacích předmětů ve vyšších ročnících školy nebo v jiné škole*
- *obohacování vzdělávacího obsahu*
- *zadávání specifických úkolů*
- *zadávání projektů*
- *příprava a účast na soutěžích včetně celostátních a mezinárodních kol*

Naším hlavním úkolem v práci s těmito žáky je:

- podpořit individuální přístup
- využívat alternativní metody a formy práce
- umožnit samostatnou práci v hodinách
- respektovat aktuální úroveň znalostí a dovedností
- omezit opakování již zvládnutého učiva
- uplatňovat pestré didaktické přístupy ke zpracování a předávání učiva
- podporovat samostatnou práci v oblasti práce s informacemi
- umožnit pracovat vlastním tempem
- tolerovat projevy plynoucí z nedostatečné zátěže
- respektovat vlastní způsoby řešení problémů
- dát prostor pro vlastní prezentaci dítěte
- podpořit rozvoj spontánních zájmů

Škola vyhledává a rozvíjí talent a mimořádné nadání žáků. Při zjišťování mimořádného nadání žáků spolupracuje s poradenským pracovištěm a na základě závěrů odborného vyšetření sestavuje a realizuje IVP se strukturou dle právní úpravy. Mimořádně nadaní žáci mohou být přeřazeni do vyššího ročníku.

- **Školní družina**

Činnost školní družiny jako prvku zájmového vzdělávání je propojena ve velké míře s prací žáků při vyučování. Vychovatelé se seznámili s cíli školního vzdělávacího programu a aktivně se v rámci jednotlivých pracovních skupin zapojili do úprav tohoto programu. K propojování dochází zejména při realizaci projektového vyučování.

- **Zájmové kroužky**

Škola nabízí jako doplňkovou činnost volnočasové aktivity pro žáky v rámci činnosti cca 8 kroužků se zaměřením sportovním, výtvarným, hudebním. Kroužky jsou na základě ankety provedené mezi rodiči žáků organizovány vždy v pololetním cyklu.

- **Řízení a organizace výuky**

Ročníkové řízení a plánování

V organizaci vyučování je za základní jednotku považován ročník. Vzdělávací témata jsou plánována vždy společně pro celý ročník, na principu horizontálního propojení tříd v jednotlivých ročnících. Vyšší jednotkou je celá škola, kde vyučovací proces probíhá na principu vertikálního propojení ročníků. Třída je chápána jako intimní prostředí pro žáky, a to v míře, jakou podle věku potřebují.

Cílem je větší efektivita vzdělávacího procesu, využití potenciálu spolupráce žáků v ročníku a mezi ročníky, intenzivnější spolupráce pedagogů, účelná diferenciací a individualizace vyučovacího procesu.

Řízení a koordinace práce učitelů

Učitelé v ročníku společně plánují vyučovací proces a koordinují výuku jednotlivých vzdělávacích oblastí tak, aby výuka tvořila smysluplný celek. Učitelé připravují a realizují ročníkové projekty.

V rámci celé školy učitelé spolupracují na přípravě celoročního celoškolského projektu a promýšlejí vertikální propojení celé školy. Týmová setkání všech učitelů probíhají na počátku školního roku.

V řízení pedagogického procesu významnou roli zaujímají předsedové předmětových komisí, koordinátor ŠVP, kteří jsou do svých funkcí jmenováni ředitelem školy. Jejich úlohou je koordinovat organizaci vzdělávání v daném předmětu, řídit a kontrolovat práci ostatních vyučujících. V tomto smyslu tvoří širší tým vedení školy.

V práci učitelů jsou podporovány aktivity tzv. vzájemných hospitací, které mají vnést do pedagogického procesu tvořivý přístup a prvky sebereflexe.

IV. UČEBNÍ PLÁN

• Učební plán I. stupně

I. stupeň – šk. rok 2016/2017; č.j. 5/1617										
1. - 5. ročník – návrh hodinové dotace pro ŠVP										
Celkem povinně hodin			20	21+1	23+2	23+2	24+2	z toho disponibilních	118	součet za oblast
Vzdělávací oblast		předměty	1.roč.	2.roč.	3.roč.	4.roč.	5.roč.		součet	
Jazyk a jazyková komunikace		Český jazyk	7+2	7+1	7+2	6+1	6+1	7	40	50
		Anglický jazyk	0	0+1	3	3	3	1	10	
Matematika a její aplikace		Matematika	4	4+1	4+1	4+1	4+2	5	25	25
Informační a komunikační technologie		Informatika	0	0	0	0+1	1	1	2	2
Člověk a jeho svět		Prvouka	2	2	2	0	0	-	6	14
		Vlastivěda	0	0	0	1+1	2	1	4	
		Přírodověda	0	0	0	1+1	2	1	4	
Umění a kultura		Hudební výchova	1	1	1	1	1	-	5	12
		Výtvarná výchova	1	2	2	1	1	-	7	
Člověk a zdraví		Tělesná výchova	2	2	2	2	2	-	10	10
Člověk a svět práce		Pracovní činnosti	1	1	1	1	1	-	5	5
Celkem			20	22	25	25	26	16	118	118

• **Učební plán II. stupně**

II. stupeň – šk. rok 2016/2017; č.j. 5/1617									
6. - 9. ročník – návrh hodinové dotace pro ŠVP									
Celkem povinně hodin			27+3	26+3	29+3	28+3	z toho disponibilních	122	součet za oblast
Vzdělávací oblast		předměty	6.roč.	7.roč.	8.roč.	9.roč.		součet	
Jazyk a jazyková komunikace		Český jazyk	4	4	5	4	2	17	35
		Anglický jazyk	3	3	3	3	-	12	
		Německý jazyk	-	-	3	3	-	6	
Matematika a její aplikace		Matematika	5	4	4	5	3	18	18
Informační a komunikační technologie		Informatika	-	-	1	-	-	1	1
Člověk a společnost		Dějepis	2	2	2	2	0	8	12
		Občanská výchova	1	1			1	2	
		Výchova k občanství	-	-	1	1	-	2	
Člověk a příroda		Fyzika	2	2	2	2	2	8	26
		Chemie	-	-	2	2	1	4	
		Přírodopis	2	2	2	1	1	7	
		Zeměpis	2	2	1	2	1	7	
Umění a kultura		Hudební výchova	1	1	1	1	0	4	10
		Výtvarná výchova	2	2	1	1	0	6	
Člověk a zdraví		Tělesná výchova	3	3	2	2	2	10	12
		Výchova ke zdraví	1	1			-	2	
Člověk a svět práce		Pracovní činnosti	1	1	1	1	1	4	4
Volitelné			1	1	1	1	4	4	4
			30	29	32	31	18	122	122

Poznámky:

- 1) V učebním plánu 2. stupně se ruší předmět Nj jako druhý cizí jazyk v 6. a 7. ročníku v rozsahu 1 hodiny.
- 2) V učebním plánu 2. stupně se zvyšuje hodinová dotace v předmětu Fy v 6. ročníku na 2 hodiny.
- 3) V učebním plánu 2. stupně se zvyšuje hodinová dotace v předmětu OV v 7. ročníku na 1 hodinu.
- 4) V učebním plánu 2. stupně se zvyšuje hodinová dotace v předmětu Vz v 7. ročníku na 1 hodinu.
- 5) V učebním plánu 2. stupně se ruší předměty Ov a Vz v 8. a 9. ročníku v celkovém rozsahu 2 hodiny.
- 6) V učebním plánu 2. stupně se zařazuje vyučovací předmět Výchova k občanství v 8. a 9. ročníku v hodinové dotaci 1 hodina.
- 7) V učebním plánu 2. stupně se zvyšuje hodinová dotace v předmětu Nj jako druhý cizí jazyk v 8. a 9. ročníku na 3 hodiny.
- 8) Nově zařazen volitelný předmět Zpěv a tanec pro 6. – 7. ročník od školního roku 2016/2017
- 9) Nově zařazen volitelný předmět Kurz vaření pro 8. - 9. ročník od školního roku 2017/2018

NABÍDKA VOLITELNÝCH PŘEDMĚTŮ – 2. stupeň 6. – 9. ročník – 1 hodina (dle aktuálního zájmu v daném školním roce)

6. a 7. ročník – Zpěv a tanec

- Informatika
- Sportovní výchova dívky + chlapci
- Konverzace v Aj
- Cvičení z Čj

8. a 9. ročník – Konverzace v Aj

- Počítačová prezentace
- Dílny
- Sportovní výchova dívky + chlapci
- Kurz vaření

V. Učební osnovy

- Učební osnovy I. stupně
- Jazyk a jazyková komunikace

1. ČESKÝ JAZYK

charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Český jazyk se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících: v 1.- 3. ročníku – 8 hodin týdně, ve 4. – 5. ročníku – 7 hodin týdně

Vzdělávání v předmětu Český jazyk a literatura:

- směřuje k ovládnutí základních jazykových jevů pro dorozumívání v ústní i písemné podobě
- k osvojování a rozvíjení čtenářských schopností
- vede k využívání různých zdrojů informací – př. slovníky, encyklopedie, katalogy, pro rozšiřování znalostí a dovedností potřebných pro další vývoj

Vyučovací předmět český jazyk a literatura je úzce spjat s ostatními vyučovacími předměty.

Průřezová témata – v tomto předmětu jsou realizována tato: MKV, EV, MDV, VDO

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

- učitel vede žáky ke stálému zdokonalování čtení
- učitel vytváří podmínky pro získávání dalších informací potřebných k práci
- učitel stanovuje dílčí vzdělávací cíle v pravopisu
- žáci jsou motivováni k aktivnímu zapojování se do vyučovacího procesu

Kompetence k řešení problémů

- žáci navrhnou různá řešení problémů, dokončují úkoly a zdůvodňují své závěry
- žáci si vzájemně radí a pomáhají
- učitel hodnotí práci žáků způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok

Kompetence komunikativní

- učitel vede žáky k výstižnému a kultivovanému projevu
- žáci dokáží prezentovat své myšlenky a názory

Kompetence sociální a personální

- učitel organizuje práci ve skupinách, aby žáci spolupracovali při řešení problémů
- učitel vede žáky k prezentaci svých myšlenek a názorů a k vzájemnému respektu
- učitel vytváří příležitosti pro relevantní komunikaci mezi žáky
- žáci respektují pokyny pedagogů

Kompetence občanské

- učitel využívá literatury naučné i vědecké k vytváření postoje k přírodě, k životnímu prostředí
- žáci zvládnou komunikaci i ve vyhraněných situacích
- pro žáky s postižením jsou k dispozici vhodně přizpůsobené pracovní materiály

Kompetence pracovní

- učitel vede žáky k organizování a plánování učení
- učitel se zajímá, jak žákům vyhovuje jeho způsob výuky
- učitel požaduje dodržování dohodnuté kvality, postupů, termínů

2. ANGLICKÝ JAZYK

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Časová dotace: 3 hodiny týdně, od 3. do 5. ročníku a od 2. r. 1 hodina týdně

Místo realizace: v učebnách, v učebnách VT, JU.

Anglický jazyk je důležitý cizí jazyk. Přispívá k chápání a objevování skutečností. Poskytuje jazykový základ pro komunikaci žáků v Evropě i ve světě.

Pozornost v hodinách je zaměřena na nácvik porozumění mluvenému slovu, na osvojení zvukové podoby angličtiny a na gramatiku. Žáci pracují s bohatým obrazovým materiálem v učebnici a v pracovním sešitě. V kombinaci se zvukovou nahrávkou napodobují správnou výslovnost rodilých mluvčích. Bohatě jsou využívány jednoduché říkanky, písňe, nacvičování dialogů a konverzace.

Angličtina je jedním z jednacích jazyků mezinárodních organizací. Proniká však i do každodenního života dětí. S angličtinou se pravidelně setkáváme prostřednictvím nápisů na zboží v obchodech, v populární hudbě, ve filmu i při práci s počítačem.

Učebnice obsahuje nejen přehledy gramatiky a slovník, ale i řadu textů z různých oblastí života dětí daného věku a seznamuje je s životem, zvyky a povinnostmi jejich vrstevníků v několika zemích všech světadílů.

Formy realizace:

Ve vyučovací hodině: kromě výkladu, poslechu, četby, procvičování gramatiky, dialogů, reprodukce textu v písemné a ústní formě, je kladen důraz i na samostatnou práci žáků, práci se slovníkem a jiné vyhledávání informací. Součástí vyučování jsou hry, soutěže, recitace, zpěv, výukové programy na PC a různé zajímavé krátkodobé projekty.

Žáci mají možnost výjezdů do zahraničí, mohou se účastnit olympiád apod.

Průřezová témata:

- OSV (Sociální rozvoj)
- EGS (Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět)
- MKV (Lidské vztahy, Kulturní difference, Multikulturalita, Etnický původ)

• Člověk a jeho svět

3. PRVOUKA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučuje se v 1. a 2. ročníku dvě hodiny týdně, ve 3. ročníku tři hodiny týdně.

Je věnována pozornost následujícím aspektům:

- pozorování a pojmenovávání věcí, jevů a dějů, jejich vzájemných vztahů a souvislostí
- utváří se prvotní ucelený obraz světa
- poznávání sebe i nejbližšího okolí
- seznámení s místně i časově vzdálenějšími osobami i jevy
- vnímání lidí a vztahů mezi nimi
- všímání si podstatných stránek i krásy lidských výtvorů a přírodních jevů
- porozumění světu kolem sebe a vnímání základních vztahů ve společnosti
- porozumění soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům
- chápání současnosti jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti

Vzdělávací obsah je členěn do pěti tematických okruhů:

Místo, kde žijeme – důraz je kladen na dopravní výchovu, praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků

Lidé kolem nás – upevňování základů vhodného chování a jednání mezi lidmi, seznámení se se základními právy a povinnostmi

Lidé a čas – orientace v dějích a čase

Rozmanitost přírody – poznávání Země jako planety sluneční soustavy, poznávání proměnlivosti a rozmanitosti živé i neživé přírody

Člověk a jeho zdraví – základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci i první pomoci a o bezpečném chování různých životních situací. Poznávání sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žáci jsou vedeni k objevování a poznávání všeho, co je zajímavé a v čem by v budoucnu mohli uspět.

- -poznávání podstaty zdraví i příčin nemocí
- upevňování preventivního chování
- orientace ve světě informací
- časové a místní propojování historických, zeměpisných a kulturních informací

Učitel

- pomáhá řešit a třídit informace podle zvolených nebo zadaných kritérií
- motivuje žáky pro celoživotní učení

Kompetence k řešení problémů

Žáci

- si upevňují účelné rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých
- poznávají a ovlivňují svou jedinečnost

Učitel

- pomáhá žákům, aby došli k samostatným objevům, řešením a závěrům
- učí žáky pracovat s odbornou literaturou, encyklopediemi apod., využívají různých informačních zdrojů

Kompetence komunikativní

Žáci

- si rozšiřují slovní zásobu v osvojovaných tématech

- jsou vedeni k samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní, bezproblémové a bezkonfliktní komunikaci
- pojmenovávají pozorované skutečnosti a zachycují je ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- přirozeně vyjadřují pozitivní city ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí

Učitel

- podporuje u žáků prezentaci svých myšlenek a názorů, kladení otázek k věci, vzájemnému se naslouchání a zdůvodňování svých závěrů, vzájemně si radí a pomáhají si

Kompetence sociální a personální

Žáci

- pracují ve skupině.
- efektivně spolupracují na řešení problémů
- učí se respektovat názory druhých
- přispívají k diskusi

Učitel

- učí děti věcně argumentovat
- vede děti k oceňování svých názorů a přínosů

Kompetence občanské

Učitel

- utváří ohleduplný vztah k přírodě i kulturním výtvorům
- motivuje žáky hledat možnosti aktivního uplatnění ochrany přírody
- vede žáky k respektování pravidel

Kompetence pracovní

Žáci

- jsou vedeni k utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti

Učitel

- učí žáky používat různé materiály, nástroje a vybavení
- zohledňuje soudobý stav poznání a technického rozvoje

V Prvouce jsou realizována tato průřezová témata:

EV – vztah člověka k životnímu prostředí, ekosystémy,
VDO – občanská společnost a škola – pravidla chování,
MKV – princip sociálního smíru

4. VLASTIVĚDA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučuje se ve 4. ročníku 2 hodiny týdně, v 5. ročníku 2 hodiny týdně.

Vlastivěda se realizuje ve vzdělávacím oboru Člověk a jeho svět, vzdělávací obsah je rozdělen na pět tematických okruhů, realizují se tři okruhy.

Místo, kde žijeme

- chápání organizace života v obci, ve společnosti
- praktické poznávání místních, regionálních skutečností, s důrazem na dopravní výchovu
- postupné rozvíjení vztahu k zemi, národní cítění

Lidé kolem nás

- upevnění základů vhodného chování a jednání mezi lidmi
- uvědomování si významu a podstaty tolerance, pomoci, solidarity, úcty, snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen
- seznamování se základními právy a povinnostmi i problémy ve společnosti i ve světě
- směřování k výchově budoucího občana demokratického státu

Lidé a čas

- orientace v dějích, v čase, postup událostí a utváření historie věcí a dějů
- snaha o vyvolání zájmů u žáků samostatně vyhledávat, získávat a zkoumat informace z historie a současnosti
- organizace – žáci pracují v učebně s využíváním různých forem práce, s využitím dostupných vyučovacích pomůcek

Vyučovacím předmětem prolínají průřezová témata:

OSV - mezilidské vztahy

- studijní dovednosti

VDO – dodržování lidských práv

- posuzovat a hodnotit společenské jevy a události (lokální, národní, evropské)

EGS – pozitivní postoj k tradičním evropským hodnotám

MDV – respektování práv druhých

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- učí se vyznačit v jednoduchém plánu obce místo bydliště, školy, cestu na určené místo
- učí se začlenit obec (město) do příslušného kraje
- učitel vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- učitel žákům srozumitelně vysvětluje, co se mají naučit

Kompetence k řešení problémů

- učí se rozlišit přírodní a umělé prvky v okolní krajině
- učitel umožňuje, aby žáci v hodině pracovali s odbornou literaturou, encyklopediemi apod.
- učitel umožňuje každému žákovi zažít úspěch

Kompetence komunikativní

- učí se vyjádřit různými způsoby estetické hodnoty a rozmanitost krajiny
- využívá časové údaje při řešení různých situací, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti
- učitel vede žáky k ověřování výsledků
- učitel podněcuje žáky k argumentaci

Kompetence sociální a personální

- rozlišuje vztahy mezi lidmi, národy
- odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností
- učitel vytváří příležitosti k interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů a jiných forem záznamů
- učitel vytváří heterogenní pracovní skupiny

Kompetence občanská

- pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události v oblastech ČR (případně ve státech Evropy)
- projevuje toleranci přirozeným odlišnostem lidské společnosti

- učitel umožňuje žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků
- učitel vede žáky k hodnocení vlastních výsledků

Kompetence pracovní

- uplatňuje elementární poznatky o lidské společnosti, soužití a o práci lidí, na příkladech porovnává minulost a současnost
- učitel se zajímá o náměty, názory, zkušenosti žáků
- učitel vede žáky k plánování úkolů a postupů
- učitel zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat

5. PŘÍRODOVĚDA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

- vyučuje se ve 4. a v 5. ročníku 2 hodiny týdně

Přírodověda je součástí vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět, který je členěn do pěti tematických okruhů.

Místo, kde žijeme

- okolní krajina (místní oblast, region) - zemský povrch, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů, působení lidí na krajinu a životní prostředí

Lidé kolem nás

- základní globální problémy, problémy konzumní společnosti, globální problémy přírodního prostředí

Lidé a čas

- orientace v čase – kalendáře, režim dne, čas a denní doby, roční období
- současnost a minulost v našem životě

Rozmanitost přírody

- Země jako planeta sluneční soustavy
- rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody, rostliny, houby, živočichové, znaky života, životní potřeby a podmínky
- rovnováha v přírodě
- člověk a přírodní zdroje
- vliv lidské činnosti na přírodu, ochrana přírody a životního prostředí, likvidace odpadů, živelné pohromy, ekologické katastrofy

Člověk a jeho zdraví

- lidské tělo, biologické a fyziologické funkce a potřeby člověka, vývoj jedince, základy lidské reprodukce
- partnerství, rodičovství, základy sexuální výchovy
- péče o zdraví, první pomoc
- odpovědnost člověka za své zdraví
- situace hromadného ohrožení

organizace – žáci pracují v učebně s využitím různých metod a forem práce s využitím dostupných vyučovacích pomůcek

Součástí výuky je exkurze do planetária.

Předmětem prolínají průřezová témata:

EV – vztah člověka k prostředí

- zodpovědnost a spoluodpovědnost za stav životního prostředí
- ekosystémy
- základní podmínky života

OSV – poznávání lidí

- mezilidských vztahům
- podobnost a odlišnost lidí

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- učitel umožňuje žákům používat vhodné učební pomůcky, encyklopedie a odbornou literaturu
- žáci získávají informace o přírodě, učí se pozorovat přírodu, zaznamenávat a hodnotit výsledky svého pozorování
- žáci operují s obecně užívanými termíny, uvádějí je do souvislostí a propojují je do širších celků

Kompetence k řešení problémů

- učitel zařazuje metody, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům žáci sami
- žáci se učí řešit zadané úkoly, správně se rozhodovat v různých situacích, učí se vyhledávat informace vhodné k řešení problémů
- žáci se učí kriticky myslet, svá uvážlivá rozhodnutí je schopni obhájit

Kompetence komunikativní

- učitel vede žáky k používání správné terminologie
- žáci si rozšiřují slovní zásobu v osvojovaných tématech, k pojmenování pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- žáci se učí vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných
- žáci naslouchají názorům druhých a účinně se zapojují do diskuse

Kompetence sociální a personální

- učitel zadává úkoly, při kterých žáci mohou pracovat společně
- žáci pracují ve skupině, učí se spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, respektují názory a zkušenosti druhých
- žáci se učí základům kooperace a týmové práce
- učitel se zajímá o náměty, názory a zkušenosti žáků

Kompetence občanské

- učitel buduje u žáků ohleduplný vztah k přírodě
- učitel vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- žáci se učí poznávat a chápat rozdíly mezi lidmi, učí se tolerantnímu chování a jednání, bezproblémové a bezkonfliktní komunikaci, chování v situacích ohrožení vlastního zdraví i zdraví a bezpečnosti druhých
- učitel umožňuje každému žákovi zažít úspěch

Kompetence pracovní

- učitel umožňuje žákům pozorovat, manipulovat a experimentovat
- učitel vede žáky ke správným způsobům užití pomůcek, vybavení, techniky
- učitel vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti
- žáci si utvářejí pracovní návyky v jednoduché samostatné i týmové činnosti, dodržují vymezená pravidla

• Matematika a její aplikace

6. MATEMATIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Je realizována v 1. až 9. ročníku: v 1., 4. a 5. ročníku 5 hodin týdně,
ve 2. a 3. ročníku 4 hodiny týdně,

Vzdělávací obsah je rozdělen na čtyři tematické okruhy:

čísla a početní operace-osvojení aritmetických operací ve třech složkách:

- dovednost provádět operaci
- algoritmické porozumění, významové porozumění
- získávání číselných údajů, seznámení se s pojmem proměnná

závislosti, vztahy a práce s daty – rozpoznávání a uvědomění si určitých typů změn a závislostí, jejich analyzování z tabulek, diagramů a grafů

geometrie v rovině a prostoru – určování a znázorňování geometrických útvarů a modelování reálných situací, zkoumání tvarů a prostoru

nestandardní aplikační úlohy a problémy – uplatňování logického myšlení, řešení problémových situací a úloh z běžného života

Organizace – žáci z každého ročníku pracují během vyučovací hodiny ve třídě nebo v počítačové učebně a využívají k učení různé formy práce. Během hodiny učitel a žáci používají všechny dostupné vyučovací pomůcky.

Průřezová témata-v tomto předmětu jsou realizována: VDO, EV, EGS, OSV, MKV

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení – učí se přesně a stručně vyjadřovat užíváním mat. jazyka včetně symboliky, prováděním rozborů a zápisů při řešení úloh a zdokonaluje grafický projev, rozvíjí abstraktní, exaktní, kombinatorické a logické myšlení k věcné a srozumitelné argumentaci.

Učitel umožňuje žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků; srozumitelně jim vysvětluje, co se mají naučit; stanovuje dílčí vzdělávací cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu; vede žáky k ověřování výsledků.

Kompetence k řešení problémů – učí se rozvíjet důvěru ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh, k sebekontrolě, k systematickosti, vytrvalosti a přesnosti, učí se provádět rozbor problémů a plánu řešení, odhadování výsledků, volbě správného postupu, vyhodnocování správnosti výsledků.

Učitel se zajímá o náměty, názory, zkušenosti žáků; klade otevřené otázky a vybízí žáky k pojmenování cíle činnosti; vede žáky k plánování úkolů a postupů; zařazuje metody, při kterých dochází k objevům, řešením a závěrům sami žáci; umožňuje, aby žáci v hodině pracovali s odbornou literaturou. Učitel podle potřeby žákům v činnostech pomáhá, pracuje s chybou žáka jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení; dodává žákům sebedůvěru.

Kompetence komunikativní – žáci se učí přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky.

Učitel zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů; vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky; vede žáky k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu

Kompetence sociální a personální – žáci jsou vedeni ke kritickému usuzování, srozumitelné a věcné argumentaci prostřednictvím řešení matematických problémů, ke kolegiální radě a pomoci, učí se pracovat v týmu.

Učitel umožňuje každému žákovi zažít úspěch; podněcuje žáky k argumentaci; hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok.

Kompetence občanská – při zpracovávání informací jsou žáci vedeni ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, učí se hodnotit svoji práci a práci ostatních, jsou vedeni k ohleduplnosti a taktu, učí se vnímat složitosti světa.

Učitel podle potřeby žákům v činnostech pomáhá a umožňuje jim, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky.

Kompetence pracovní – žáci jsou vedeni k vytváření zásoby matematických nástrojů pro řešení reálných situací v životě, učí se využívat matematické poznatky a dovednosti v praktických činnostech. Pro žáky s postižením jsou k dispozici vhodné přizpůsobené pracovní materiály.

Učitel zadává úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace z různých informačních zdrojů a které vyžadují využití poznatků z různých předmětů, vede žáky ke správným způsobům užití vybavení, techniky a pomůcek. Vytváří příležitosti k interpretaci různých textů, obrazových materiálů, grafů a jiných forem záznamů.

• Umění a kultura

7. HUDEBNÍ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu na 1. stupni

Obsahové, časové a organizační vymezení

Je realizována v 1. - 5. ročníku - 1 hod. týdně

Hudební výchova se realizuje ve vzdělávacím oboru Umění a kultura.

Vzdělávací obsah je rozdělen do čtyř oblastí:

vokální činnost – práce s hlasem, kultivace pěveckého i mluveného projevu

instrumentální činnost – hra na hudební nástroje a jejich využití při reprodukci a produkci

hudebně pohybová činnost – ztvárnění hudby pohybem, tancem, gesty

poslechová činnost – aktivní vnímání hudby, poznávání žánrů, stylů a podob

Žáci pracují ve třídě nebo v hudební učebně s využíváním audiovizuální techniky, za pomoci různých forem a metod s využitím dostupných vyučovacích pomůcek.

V tomto předmětu jsou realizována následující průřezová témata:

OSV
MDV
MKV
EV

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- **žák** zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase
- **učitel** vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- **učitel** umožňuje každému žákovi zažít úspěch

Kompetence k řešení problémů

- **žák** rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby
- **žák** rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální
- **učitel** sleduje při hodině pokrok všech žáků
- **učitel** vede žáky k vzájemnému naslouchání

Kompetence komunikativní

- **žák** rytmitizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem
- **žák** reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie
- **učitel** se zajímá o náměty, názory, zkušenosti žáků
- **učitel** vytváří příležitosti pro relevantní komunikaci mezi žáky

Kompetence sociální a personální

- **žáci** jsou vedeni ke kritickému usuzování a posuzování žánrů a stylů hudby
- **učitel** vede žáky k vzájemnému naslouchání
- **učitel** vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé

Kompetence občanská

- **žák** je veden ke kritickému myšlení nad obsahy hudebních děl
- **učitel** umožňuje žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků

Kompetence pracovní

- **žák** využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře, tanečním pohybem vyjadřuje hudební náladu
- **učitel** sleduje při hodině pokrok všech žáků
- **učitel** vede žáky k používání obecně známých termínů, znaků a symbolů
- **učitel** vede žáky k užívání různých nástrojů a vybavení

8. VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět výtvarná výchova se vyučuje jako samostatný předmět v 1. až 5. ročníku následovně:

1. ročník – 1 hodina týdně
2. ročník – 2 hodiny týdně
3. ročník - 2 hodiny týdně
4. ročník - 1 hodina týdně
5. ročník - 1 hodina týdně

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu výtvarná výchova

- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o výtvarné umění
- vede k porozumění základním pojmům ve výtvarné výchově
- seznamuje se základními zákonitostmi při používání různých výtvarných technik
- učí chápat umělecký proces jako způsob poznání a komunikace
- učí užívat různorodé umělecké vyjadřovací prostředky pro vyjádření svého vnímání, cítění, poznávání

Vyučovací předmět výtvarná výchova je úzce spjat s ostatními předměty všech vzdělávacích oblastí. Ve vyučovacím předmětu se realizují tato průřezová témata:

VDO, EV, MDV, MKV

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- **žáci** jsou vedeni k samostatnému pozorování a vnímání reality a řešení výtvarných problémů
- **učitel** vede žáky k aktivnímu vizuálně obraznému vyjádření
- **žáci** využívají poznatky v dalších výtvarných činnostech
- **žáci** zaujmají a vyjadřují svůj postoj k vizuálně obraznému vyjádření

Kompetence k řešení problémů

- **učitel** vede žáky k tvořivému přístupu při řešení výtvarných úkolů
- **žáci** samostatně kombinují vizuálně obrazné elementy k dosažení obrazných vyjádření
- **žáci** přemýšlí o různorodosti interpretací téhož vizuálně obrazného vyjádření a zaujmají k nim svůj postoj
- **žáci** využívají získaná poznání při vlastní tvorbě

Kompetence komunikativní

- **žáci** se zapojují do diskuse
- **žáci** respektují názory jiných
- **žáci** pojmenovávají vizuálně obrazné elementy, porovnávají je, umí ocenit vizuálně obrazná vyjádření
- **učitel** vede žáky k obohacování slovní zásoby o odborné termíny z výtvarné oblasti

Kompetence sociální a personální

- **žáci** umí tvořivě pracovat ve skupině
- **učitel** vede žáky ke kolegiální pomoci

- **žáci** respektují různorodost téhož vizuálně obrazného vyjádření, možnost alternativního přístupu

Kompetence pracovní

- **žáci** užívají samostatně vizuálně obrazné techniky
- **žáci** dodržují hygienická a bezpečnostní pravidla
- **učitel** vede žáky k využívání návyků a znalostí v další praxi

Kompetence občanské

- **žáci** chápou a respektují estetické požadavky na životní prostředí
- **učitel** pomáhá žákům vytvořit si postoj k výtvarným dílům

• Člověk a svět práce

RVP ZV nepojmenovává vyučovací předmět v této vzdělávací oblasti. Proto byl pro 1. i 2. stupeň zvolen název Pracovní činnosti.

9. PRACOVNÍ ČINNOSTI

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět pracovní činnosti se vyučuje v 1. až 5. ročníku 1 hodinu týdně.

Žáci se v něm učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu.

Pracovní činnosti patří do vzdělávacího oboru Člověk a svět práce, který je na 1. stupni rozdělen do čtyř tematických okruhů:

Práce s drobným materiálem

- vytváření předmětů z tradičních i netradičních materiálů, poznávání vlastností materiálů
- funkce a využití pracovních pomůcek a materiálů
- jednoduché pracovní postupy a organizace práce
- lidové zvyky, tradice a řemesla

Konstrukční činnosti

- práce se stavebnicemi (plošné, prostorové, konstrukční)
- sestavování modelů
- práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem

Pěstitelské práce

- základní podmínky pro pěstování rostlin
- péče o nenáročné rostliny
- pěstování rostlin ze semen
- pozorování přírody, zaznamenávání a hodnocení výsledků pozorování

Příprava pokrmů

- pravidla správného stolování
- příprava tabule pro jednoduché stolování

Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci. Předmětem prolínají průřezová témata: **MKV, VDO, EV, OSV**

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- **žáci** si osvojují základní pracovní dovednosti a návyky z různých pracovních oblastí, učí se používat vhodné nástroje, nářadí a pomůcky při práci i v běžném životě
- **učitel** umožňuje žákům používat různé materiály, vhodné nástroje a nářadí
- **učitel** pozoruje pokrok u všech žáků

Kompetence k řešení problémů

- **učitel** zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- **žáci** promýšlejí pracovní postupy při plnění zadaných úkolů
- **učitel** se snaží rozvíjet u žáků tvořivost, vede je k uplatňování vlastních nápadů

Kompetence komunikativní

- **žáci** si rozšiřují slovní zásobu v oblasti pracovních nástrojů, nářadí a pomůcek, učí se popsat postup práce
- **učitel** vede žáky k užívání správné terminologie

Kompetence sociální a personální

- **učitel** vede žáky ke spolupráci a vzájemné pomoci
- **žáci** pracují ve skupině, vytvářejí společné práce, při kterých se učí spolupracovat a respektovat nápady druhých, společně se snaží o dosažení kvalitního výsledku

Kompetence občanské

- **učitel** vytváří u žáků pozitivní vztah k práci a vede je k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
- **učitel** umožňuje žákům, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky
- **učitel** umožňuje každému žákovi zažít úspěch

Kompetence pracovní

- **učitel** vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti a hygieny včetně používání ochranných pracovních prostředků
- **učitel** vede žáky ke správným způsobům užití materiálu a pracovních nástrojů
- **učitel** zohledňuje rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků a podle potřeby žákům v činnostech pomáhá
- **žáci** správně a zodpovědně zachází s pracovními pomůckami

• Člověk a zdraví

10. TĚLESNÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Je realizován v 1. - 5. ročníku, v každém ročníku 2 hodiny týdně.

Vzdělávací obsah je rozdělen na 3 tematické okruhy:

Činnosti ovlivňující zdraví – význam pohybu pro zdraví, příprava organismu, zdravotně zaměřené činnosti, rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu, hygiena při TV, bezpečnost při pohybových činnostech

Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností – pohybové hry, základy gymnastiky, rytmické a kondiční formy cvičení pro děti, průpravné úpoly, základy atletiky, základy sportovních her, turistika a pobyt v přírodě, plavání, lyžování a bruslení, další pohybové činnosti

Činnosti podporující pohybové učení – komunikace v TV, organizace při TV, zásady jednání a chování, pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností, měření a posuzování pohybových dovedností, zdroje informací o pohybových činnostech

Organizace – žáci s přihlédnutím k určité sportovní aktivitě cvičí v tělocvičně, na hřišti, na stadionu, ve volné přírodě nebo v plaveckém bazénu. V úvodu hodiny všichni absolvují nástup, rozcvičku a dále se věnují v hlavní části hodiny danému typu sportování. Ke konci dochází k závěrečnému zklidnění – relaxaci. Žáci cvičí ve vhodném sportovním oblečení a obuvi. Učitel v hodinách využívá různé metody a formy práce. Spolu s dětmi používá veškeré dostupné náčiní a nářadí.

Průřezová témata – v tomto předmětu jsou realizována: **MKV, MDV a VDO**

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žáci jsou vedeni k osvojení si základního tělocvičného názvosloví, učí se cvičit podle jednoduchého nákresu nebo popisu cvičení, změří základní pohybové výkony a porovnají je s předchozími, orientují se v informačních zdrojích o aktivitách a sportovních akcích.

Učitel umožňuje žákům, aby se naučili na základě jasných kritérií hodnotit své činnosti nebo výsledky.

Kompetence k řešení problémů

Žáci uplatňují zásady bezpečného chování ve sportovním prostředí a adekvátně reagují v situaci úrazu spolužáka, řeší problémy v souvislosti s nesportovním chováním, nevhodným sportovním prostředím a nevhodným sportovním náčiním a nářadím.

Učitel dodává žákům sebedůvěru, podle potřeby žákům v činnostech pomáhá.

Kompetence komunikativní

Žáci jsou vedeni ke spolupráci při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích, učí se reagovat na základní povely a pokyny a sami je i vydávají, zorganizují jednoduché pohybové soutěže, činnosti a jejich varianty.

Učitel vede žáky k vzájemnému naslouchání a oceňování přínosu druhých, vytváří příležitosti pro relevantní komunikaci.

Kompetence sociální a personální

Žáci jsou vedeni k jednání v duchu fair – play – dodržují pravidla, označí přestupky, respektují opačné pohlaví, zvládají pohybové činnosti ve skupině.

Učitel zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat, umožňuje každému žákovi zažít úspěch.

Kompetence občanská

Žáci se podílí na realizaci pravidelného pohybového režimu a projevují přiměřenou samostatnost a vůli pro zlepšení své zdatnosti, spojují svou pohybovou činnost se zdravím, zařazují si do vlastního pohybového režimu korektivní cvičení, jsou vedeni ke kritickému myšlení, hodnotí cvičení, učí se být ohleduplní a taktní.

Učitel žákům umožňuje, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků.

Kompetence pracovní

Žáci jsou vedeni učitelem k uplatňování hlavních zásad hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech v běžném životě, učí se užívat jednotlivé tělocvičné nářadí a náčiní.

• Informační a komunikační technologie

11. INFORMATIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět informatika se vyučuje jako samostatný předmět ve 4. - 5. ročníku 1 hodina týdně.

Informatika na I. stupni je vyučována v rozsahu jedné hodiny týdně. Žáci čtvrté a páté třídy jsou zde seznamováni se základy principů činnosti počítače, s pojmy z oblasti hardware a software, základním seznámením s klávesnicí a prací s myší. Využívání výukových programů.

Další využití učebny

Počítačové učebny využívá k zpestření výuky řada vyučujících jak prvního, tak i druhého stupně. Učitelé mají k dispozici celou řadu výukových programů, s jejichž pomocí si žáci zábavnější formou upevňují, doplňují a rozšiřují své znalosti v předmětech vyučovaných na základní škole.

Průřezová témata: VDO, EGS

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- zadávanými úkoly jsou žáci vedeni k samostatnému objevování možností využití informačních a komunikačních technologií v praktickém životě, pro toto poznávání využívají zkušeností s jiným SW, spolupráci s ostatními žáky, nápovědu (help) u jednotlivých programů, literaturu apod.
- tím, že žáci mohou využívat svých poznámek při praktických úkolech, se žáci učí pořizovat si takové poznámky, které jim pak pomohou při praktické práci s technikou

Kompetence k řešení problémů

- žáci jsou vedeni zadáváním úloh a projektů k tvořivému přístupu při jejich řešení, učí se chápat, že v životě se při práci s informačními a komunikačními technologiemi budou často setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení, ale že způsobů řešení je více
- žáci jsou vedeni nejen k nalézání řešení, ale také k jeho praktickému provedení a dotažení do konce

Kompetence komunikativní

- žáci se také učí pro komunikaci na dálku využívat vhodné technologie – některé práce odevzdávají prostřednictvím elektronické pošty
- při komunikaci se učí dodržovat vžité konvence a pravidla (forma vhodná pro danou technologii, náležitosti apod.)

Kompetence sociální a personální

- při práci jsou žáci vedeni ke vzájemné radě či pomoci, učí se pracovat v týmu, rozdělit a naplánovat si práci, hlídat časový harmonogram apod.
- žáci jsou přizváni k hodnocení prací – žák se učí hodnotit svoji práci i práci ostatních, při vzájemné komunikaci jsou žáci vedeni k ohleduplnosti a taktu, učí se chápat, že každý člověk je různě chápavý a zručný

Kompetence občanské

- žáci jsou seznamováni s vazbami na legislativu a obecné morální zákony (SW pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost, hesla...) tím, že je musí dodržovat (citace použitého pramene, ve škole není nelegální SW, žáci si chrání své heslo...)
- při zpracovávání informací jsou žáci vedeni ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, ke kterým se mohou dostat prostřednictvím internetu i jinými cestami

Kompetence pracovní

- žáci dodržují bezpečnostní a hygienická pravidla pro práci s výpočetní technikou
- žáci mohou využít ICT pro hledání informací důležitých pro svůj další profesní růst

• **Učební osnovy II. stupně**

• **Jazyk a jazyková komunikace**

1. ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět **český jazyk a literatura** se vyučuje jako samostatný předmět
v 6., 7., 9. ročníku - 4 hodiny týdně
v 8. ročníku - 5 hodin týdně

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu český jazyk a literatura je zaměřeno na:

- rozvíjení kultivovaného písemného i ústního projevu
- vyjádření reakcí a pocitů žáků
- pochopení role v různých komunikačních situacích
- orientaci při vnímání okolního světa i sebe sama
- porozumění různým druhům psaných i mluvených jazykových projevů,
- poznání záměru autora, hlavní myšlenky
- vnímání literatury jako specifického zdroje poznání a prožitků
- využívání různých zdrojů informací (slovníky, encyklopedie, katalogy, bibliografie, internet) pro rozšiřování znalostí a dovedností potřebných k dalšímu vzdělávání a sebevzdělávání

Předmětem prolínají **průřezová témata**:

OSV – mluvní cvičení, verbální a neverbální sdělení, poznávání lidí dle příběhů, dovednost zapamatovat si, soc. dovednosti, mezilidské vztahy, řešení problémů, ...

VDO – demokratické zásady v dílech spisovatelů, formování volných a charakterových rysů (sebekontrola, rozvíjení vynalézavosti, nápaditosti, tvořivosti, ...)

EGS – poznávání života v jiných zemích (deníky, cestopisy, ...)

EV – lidová slovesnost a příroda, člověk a příroda, příroda a dobrodružství, ...

MDV – výběr literatury, mediální sdělení a jeho hodnocení, reklama, zpravodajství, média v každodenním životě, spolupráce se školním časopisem

MKV – Češi a národní obrození

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel

- vede žáky k vyhledávání a třídění informací
- vede žáky k užívání správné terminologie
- zohledňuje rozdíly ve znalostech a pracovním tempu jednotlivých žáků
- sleduje při hodině pokrok všech žáků
- vede žáky k využívání výpočetní techniky

Žáci

- vyhledávají a třídí informace a propojují je do širších významových celků
- osvojují si základní jazykové a literární pojmy
- kriticky hodnotí výsledky svého učení a diskutují o nich
- využívají prostředků výpočetní techniky

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- vede žáky k plánování postupů

Žáci

- vyhledávají informace vhodné k řešení problému
- využívají získaných vědomostí a dovedností k objevování různých variant řešení
- samostatně řeší problémy a volí vhodné způsoby řešení
- uvážlivě rozhodují

Kompetence komunikativní

Učitel

- zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- vede žáky k výstižné argumentaci

Žáci

- formulují a vyjadřují své myšlenky a názory v logickém sledu, výstižně a kultivovaně se vyjadřují ústně i písemně
- naslouchají promluvám druhých lidí a vhodně na ně reagují
- účinně se zapojují do diskuse a vhodně obhajují své názory
- rozumí různým typům textů a záznamů
- využívají informačních a komunikačních prostředků

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- dodává žákům sebedůvěru
- vede žáky k dodržování pravidel

Žáci

- účinně spolupracují ve skupině
- podílejí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- věcně argumentují

Kompetence občanské

Učitel

- zadává skupině úkoly způsobem, který vylučuje, aby jeden žák pracoval za ostatní
- motivuje žáky k prozkoumávání názorů a pohledů lišících se od jejich vlastních
- motivuje žáky k zájmu o kulturní dědictví

Žáci

- respektují přesvědčení druhých lidí
- chrání naše tradice, kulturní i historické dědictví
- aktivně se zapojují do kulturního dění
- mají pozitivní postoj k uměleckým dílům

Kompetence pracovní

Učitel

- vede žáky k dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví
- učitel vede žáky k využívání znalostí v běžné praxi
- vede k dodržování bezpečnostních pravidel pro práci s výpočetní technikou

Žáci

- dodržují hygienu práce
- dodržují bezpečnostní pravidla pro práci s výpočetní technikou
- využívá svých znalostí v běžné praxi

2. ANGLICKÝ JAZYK

Charakteristika předmětu pro 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení ve vyučovacím předmětu Anglický jazyk

Časová dotace 3 hodiny týdně, od 6. do 9. ročníku.
3 hodiny týdně, další cizí jazyk

Místo realizace kmenové učebny, jazyková učebna.

Dělení – na skupiny v rámci ročníku.

Vzdělávací obsah předmětu

- získávání zájmu o studium cizího jazyka a vytváření pozitivního vztahu k tomuto předmětu
- osvojení potřebných jazykových znalostí a dovedností a k aktivnímu využití účinné komunikace v cizím jazyce
- získání schopnosti číst s porozuměním přiměřené texty v daném cizím jazyce
- porozumění přiměřeně (jazykově, obsahově, rozsahem) náročnému ústnímu sdělení na úrovni osvojených znalostí
- poznání kultury zemí příslušné jazykové oblasti, vyhledání nejdůležitějších informací o zemích studovaného jazyka a k práci s nimi
- pochopení významu znalosti cizích jazyků pro osobní život, formování vzájemného porozumění mezi zeměmi, respektu a tolerance k odlišným kulturním hodnotám jiných národů.

Formy realizace:

Vyučovací hodina – skupinové vyučování, dialogy, výklad, poslech, četba, reprodukce textu (písemná ústní), samostatná práce (vyhledávání informací, práce se slovníkem a s autentickými materiály), hry, soutěže, recitace, dramatizace, zpěv, výukové programy na PC, krátkodobé projekty

Olympiády

Jazykové soutěže

Projekty

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků Vyučující využije všech forem a metod práce k tomu, aby žák dosáhl požadovaných kompetencí.

Kompetence

Kompetence k učení

- **žáci** vybírají a využívají vhodné způsoby a metody pro efektivní učení
- **žáci** propojují získané poznatky do širších celků
- **žáci** poznávají smysl a cíl učení

Postup: - vedení žáků k ověřování výsledků

- zadávání úkolů, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace

Kompetence k řešení problémů

- **žáci** jsou schopni pochopit problém
- **žáci** umí vyhledat vhodné informace

Postup: - kladení vhodných otázek

- umožnění volného přístupu k informačním zdrojům

Kompetence komunikativní

- **žáci** komunikují na odpovídající úrovni
- **žáci** umí naslouchat promluvám druhých lidí a vhodně na ně reagovat
- **učitel** vede žáky k výstižnému a souvislému projevu, vytváří příležitosti pro komunikaci mezi žáky a vede žáky k aktivitám, které mohou být vykonávány individuálně, ve dvojicích, větších skupinách...

Kompetence sociální a personální

žáci spolupracují ve skupině

žáci se podílejí na utváření příjemné atmosféry v týmu

žáci jsou schopni sebekontroly

učitel hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok, vede je k tomu, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti a podněcuje žáky k argumentaci

Kompetence občanské

žáci respektují názory ostatních

žáci se umí zodpovědně rozhodnout podle dané situace

učitel vede žáky k prezentaci vlastních myšlenek a názorů, k diskusi

Kompetence pracovní

žáci jsou schopni efektivně organizovat svou práci

učitel napomáhá při cestě ke správnému řešení, zohledňuje pracovní tempo žáků

Vyučovacím předmětem prolínají průřezová témata:

EV – základní podmínky života

- ekosystémy
- lidské aktivity a problémy životního prostředí

EGS – jsme Evropané

- Evropa a svět

OSV – poznávání lidí

- mezilidské vztahy
- kooperace, komunikace

MDV – tvorba mediálního sdělení

- práce v realizačním týmu

MKV – mezilidské vztahy, etnický původ

VDO – principy demokracie

- občan, společnost, stát
- formy participace

3. NĚMECKÝ JAZYK

Charakteristika vyučovacího předmětu

Časová dotace

další cizí jazyk - 8. - 9. ročník 3 hodiny týdně

Místo realizace – kmenové učebny, jazyková učebna

Dělení - na skupiny v rámci ročníku

Vzdělávací obsah předmětu

- přispívá k chápání a objevování skutečností
- poskytuje jazykový základ pro komunikaci žáků v rámci Evropy a světa
- snižuje jazykové bariéry
- umožňuje poznávat život lidí a kulturní tradice
- prohlubuje mezinárodní porozumění

Formy realizace

vyučovací hodina – skupinové vyučování, dialogy, výklad, poslech, četba, reprodukce textu (písemná, ústní), samostatná práce (vyhledávání informací, práce se slovníkem a s autentickými materiály), hry, soutěže, recitace, dramatizace, zpěv, výukové programy na PC, krátkodobé projekty

jazykové soutěže

příležitostné akce

Průřezová témata

- **OSV** (Sociální rozvoj)
- **EGS** (Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět)
- **MKV** (Lidské vztahy, Kulturní difference, Multikulturalita, Etnický původ)
- **MDV** (Tvorba mediálního sdělení)
- **EV** (Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí)
- **VDO** (Občanská společnost a škola)

• Člověk a společnost

4. DĚJEPIS

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět **dějepis** se vyučuje jako samostatný předmět v 6. - 9. ročníku 2 hodiny týdně.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu dějepis směřuje k:

- rozvíjení vlastního historického vědomí
- vnímání obrazu hlavních vývojových linií
- získávání orientace v historickém čase
- pochopení souvislostí dějinných událostí a procesů

- chápání kulturní rozmanitosti světa
- utváření pozitivního hodnotového systému

Vyučovací předmět dějepis je úzce spjat s dalšími vyučovacími předměty:
zeměpis – orientace v prostoru, územní rozsah států, ...

matematika, fyzika, přírodopis, chemie – vědecké poznatky, rozvoj vědy a techniky, ...

výtvarná výchova – stavební slohy, umělecká díla, významní umělci, ...

hudební výchova – vývoj hudebních projevů, významní skladatelé, ...

jazyky – významní spisovatelé a jejich tvorba, ...

občanská výchova – člověk a společnost, stát a státní zřízení, lidská a občanská práva, volební systém, ...

tělesná výchova – odkaz řecké kultury, olympijské hry, ...

Vyučovacím předmětem prolínají **průřezová témata:**

OSV – komunikace, soc. dovednosti, mezilidské vztahy, kooperace, řešení problémů, kreativita, ...

VDO – demokracie, despotie, tyranie, občanská práva, náboženská nesnášenlivost, tolerance, občanská společnost, volební systém, formy vlády, totalita, rasismus, holocaust, ideologie, ...

EV – člověk a příroda, příroda a první civilizace, historické památky, dopad průmyslové revoluce na přírodu, zásahy do přírodních poměrů, ...

MKV – sbližování a prolínání kult. vlivů v období helénismu, náš etnický původ, předsudky, stereotypy, husitství, poznávání jiných kultur, mezinárodní solidarita, ...

EGS – integrace Evropy, vliv Říma na raně středověké státy, formování evropských států, křížové výpravy, mír. poselství Jiřího z Poděbrad, reformace, význam objevení Ameriky, buržoazní a buržoazně demokratické revoluce, ...

MDV – národní obrození, propaganda, sdělovací prostředky a politika, ...

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel

- zadává úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace z různých zdrojů
- vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- zadává úkoly, které vyžadují využití poznatků z různých předmětů
- vede k zamyšlení nad historickým vývojem

Žák

- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí,
- propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na společenské a kulturní jevy

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- zařazuje rozmanité aktivity (diskuse, výklad, kreslení, řešení problémů, ICT, AV technika)
- zařazuje metody, při kterých žáci sami docházejí k závěrům a řešením
- vede ke kritickému myšlení a logickému uvažování

Žák

- vyhledává informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti
- samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede žáky přesnému a výstižnému vyjadřování
- zařazuje do výuky diskuzi
- vede žáky k věcnému argumentování
- vede žáky k práci s různými typy textů
- vede k využívání informačních a komunikačních prostředků

Žák

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- účinně se zapojuje do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, ...
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vytváří příznivé klima třídy
- dodává žákům sebedůvěru
- podle potřeby žákům v činnostech pomáhá

Žák

- účinně spolupracuje ve skupině
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu

Kompetence občanské

Učitel

- reflektuje při výuce společenské i přírodní dění
- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- motivuje žáky k prozkoumávání názorů a pohledů lišících se od jejich vlastních
- pěstuje v žácích vztah k tradicím, národnímu, historickému a kulturnímu dědictví

Žák

- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí
- odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy
- respektuje, chrání a oceňuje naše tradice a kulturní i historické dědictví

- projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit

Kompetence pracovní

Učitel

- požaduje dodržování dohodnuté kvality práce
- umožňuje žákům vzájemně si radit a pomáhat
- vede žáky k využívání znalostí v běžné praxi

Žák

- dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky
- využívá svých znalostí v běžné praxi

5. OBČANSKÁ VÝCHOVA, VÝCHOVA K OBČANSTVÍ

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení ve vyučovacím

Časová dotace

6.– 7. ročník 1 vyučovací hodina týdně OV

8.– 9. ročník 1 vyučovací hodina týdně Vko

Místo realizace

- třídy, knihovna, učebna Vt, aktivity mimo školní budovu

Vzdělávací oblast předmětu

- postupné formování a rozvíjení občanského profilu žáků
- orientace ve významných okolnostech společenského života
- utváření vztahů žáků ke skutečnosti
- formování vnitřních postojů žáků k důležitým oblastem lidského života
- formování vědomí odpovědnosti za vlastní život
- vedení k sebepoznávání

Průřezová témata

- **OSV** (sociální rozvoj, osobnostní rozvoj)
- **VDO** (občan, občanská společnost a stát, formy participace občanů v politickém životě, principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování)
- **EGS** (Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět, jsme Evropané)
- **MKV** (kulturní difference, lidské vztahy, etnický původ, multikulturalita, princip sociálního smíru a solidarity)
- **EV** (lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí)
- **MDV** (tvorba mediálního sdělení, práce v realizačním týmu)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Vyučující využije všech forem a metod práce k tomu, aby žák dosáhl požadovaných kompetencí.

Formy a metody realizace

- vyučovací hodina – skupinové vyučování, diskuse, výklad, reprodukce textu, samostatná práce, soutěže, testy, dramatizace, projekty, PC, video
- beseda
- dotazníky
- ankety

Kompetence

Kompetence k učení

- **žáci** vybírají a využívají vhodné způsoby a metody pro efektivní učení, propojují získané poznatky do širších celků, nalézají souvislosti
- **žáci** získané poznatky hodnotí, třídí a vyvozují z nich závěry
učitel – vedení žáků k ověřování důsledků, poskytuje metody, při kterých žáci docházejí k objevům, řešením a závěrům samostatným úsilím
zadáva úkoly způsobem, který umožňuje volbu mnoha různých postupů

Kompetence k řešení problémů

- **žáci** tvořivě přistupují k řešení problému, umí vyhledat vhodné informace, pracovat s nimi a umí nalézt řešení
- **žáci** umí kriticky myslet a jsou schopni hájit svá rozhodnutí
učitel – klade otevřené otázky, umožňuje volný přístup k pomůckám

Kompetence komunikativní

- **žáci** formulují a vyjadřují své myšlenky a názory souvisle a kultivovaně
- **žáci** umí naslouchat promluvám druhých lidí, vhodně na ně reagují
- **žáci** komunikují na odpovídající úrovni
- **žáci** umí využívat ke komunikaci vhodné technologie
učitel – projevuje zájem o náměty, názory, zkušenosti žáků, vede je k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu, podněcuje k argumentaci, vytváří příležitosti ke komunikaci

Kompetence sociální a personální

- **žáci** umí spolupracovat v týmu, vzájemně si naslouchají a pomáhají,
- **žáci** upevňují dobré mezilidské vztahy
- **žáci** umí hodnotit svoji práci i práci ostatních
učitel – hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok, vede je k sebehodnocení, hodnocení činností dle jasně daných kritérií

Kompetence občanské

- **žáci** znají legislativu a obecné morální zákony a dodržují je
- **žáci** respektují názory ostatních
- **žáci** si formují volní a charakterové rysy
- **žáci** se zodpovědně rozhodují podle dané situace
učitel – vyžaduje dodržování pravidel slušného chování, vede ke kultivované prezentaci jejich myšlenek a názorů

Kompetence pracovní

- **žáci** efektivně organizují vlastní práce
učitel – dodává sebedůvěru, napomáhá hledat cesty ke správným řešením, vede ke správnému využívání techniky a vybavení

• Matematika a její aplikace

6. MATEMATIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět matematika se vyučuje jako samostatný předmět
v 7. a 8. ročníku 4 hodiny týdně
v 6. a 9. ročníku 5 hodin týdně

Vzdělávání v matematice zaměřeno na

- užití matematiky v reálných situacích
- osvojení pojmů, matem. postupů
- rozvoj abstraktního a exaktního myšlení
- logické a kritické usuzování

Předmět matematika je úzce spjat s ostatními předměty (např. fyzika – převody jednotek, rovnice...zeměpis – měřítko, výpočty..... chemie - řešení rovnic, převody jednotek,)

Předmětem prolínají **průřezová témata**:

OSV, VDO – důraz je kladen na formování volných a charakterových rysů – rozvíjí důslednost, vytrvalost, schopnost sebekontroly, vynalézavost, tvořivost
práce s mapou, slevy, využití poměru,

EV – stav ovzduší, přítomnost škodlivých látek, ochrana životního prostředí,

EGS – srovnání států, HDP, grafy,

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žáci jsou vedeni k

- osvojování základních matematických pojmů a vztahů postupnou abstrakcí a zobecňováním reálných jevů
- vytváření zásoby matematických nástrojů (pojmů a vztahů, algoritmů, metod řešení úloh)
- využívání prostředků výpočetní techniky

Učitel

- zařazuje metody, při kterých docházejí k řešení a závěrům žáci sami
- vede žáky k plánování postupů a úkolů
- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- zadává úkoly s využitím informačních a komunikačních technologií
- vede žáky k aplikaci znalostí v ostatních vyuč. předmětech a v reálném životě

Kompetence k řešení problémů

Žáci

- zjišťují, že realita je složitější než její matematický model
- provádějí rozbor problému a plánu řešení, odhadování výsledků
- učí se zvolit správný postup při řešení slovních úloh a reálných problémů

Učitel

- s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- vede žáky k ověřování výsledků

Kompetence komunikativní

Žáci

- zdůvodňují matematické postupy
- vytvářejí hypotézy
- komunikují na odpovídající úrovni

Učitel

- vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- podle potřeby pomáhá žákům

Kompetence sociální a personální

Žáci

- spolupracují ve skupině
- se podílí na utváření příjemné atmosféry v týmu
- učí se věcně argumentovat, schopnosti sebekontroly

Učitel

- zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování

Kompetence občanské

Žáci

- respektují názory ostatních
- si formují volní a charakterové rysy
- se zodpovědně rozhodují podle dané situace

Učitel

- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- umožňuje, aby žáci na základě jasných kritérií hodnotili svoji činnost nebo její výsledky
- se zajímá, jak vyhovuje žákům jeho způsob výuky

Kompetence pracovní

Žáci

- si zdokonalují grafický projev
- jsou vedeni k efektivitě při organizování vlastní práce

Učitel

- požaduje dodržování dohodnuté kvality, termínů
- vede žáky k ověřování výsledků

• Člověk a příroda

7. PŘÍRODOPIS

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět přírodopis je vyučován jako samostatný předmět v 6., 7., 8. a 9. ročníku.

V 6. – 8. ročníku dvě hodiny týdně, v 9. ročníku jednu hodinu týdně.

Vzdělávání v předmětu přírodopis:

- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o přírodu a přírodniny
- poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům
- umožňuje poznat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se
- podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování
- učí aplikovat přírodovědné poznatky v praktickém životě
- vede k chápání podstatných souvislostí mezi stavem přírody a lidskou činností, závislosti člověka na přírodních zdrojích
- seznamuje žáka se stavbou živých organismů

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- skupinová práce (s využitím přírodnin, pracovních listů, odborné literatury)
- přírodovědné vycházky s pozorováním
- krátkodobé projekty

Řád učebny přírodopisu je součástí vybavení učebny, dodržování pravidel je pro každého žáka závazné.

Předmět přírodopis úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda:

- **chemie:** ochrana životního prostředí – chemické znečištění, chemické vlastnosti minerálů a hornin, herbicidy, pesticidy, insekticidy
- **fyzika:** fotosyntéza, světelná energie, sluch, zrak
- **zeměpis:** rozšíření živočichů a rostlin, výskyt, biotopy, CHKO, Národní parky

Předmětem prolínají průřezová témata:

- aplikace odpovědného jednání, odpovědnost za své zdraví, angažovaný přístup k prostředí (**VDO**)
- evoluce lidského chování, zvířecí a lidské komunikace, seberegulující jednání (**OSV**)
- porozumění souvislostem v biosféře, vztahům člověka a prostředí a důsledkům lidských činností na prostředí, zachování biologické rovnováhy (**EV**)
- komunikace a kooperace, kritické čtení (**MDV**)
- evropská a globální dimenze v základech ekologie (**EGS**)
- vzájemné respektování (**MKV**)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel vede žáky:

- k vyhledávání, třídění a propojování informací
- ke správnému používání odborné terminologie
- k samostatnému pozorování a porovnávání získaných informací
- k nalézání souvislostí

Kompetence k řešení problémů

- učitel zadává úkoly způsobem, který umožňuje více postupů
- učitel zařazuje metody, při kterých žáci sami navrhnou řešení, docházejí k závěrům a vyhodnocují získaná fakta

Kompetence komunikativní

- práce ve skupinách je založena na komunikaci mezi žáky, respektování názorů druhých, na diskusi
- učitel vede žáky k formulování svých myšlenek v písemné i mluvené formě
- učitel umožňuje prezentaci práce žáků, žáci mají možnost sami zhodnotit výsledky své práce a reagovat na hodnocení ostatních, argumentovat, přijmout kritiku

Kompetence sociální a personální

- využívání skupinového vyučování vede žáky ke spolupráci při řešení problémů
- učitel navozuje situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti
-

Kompetence občanské

- učitel vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- učitel vede žáky k pochopení práv a povinností v souvislosti s ochranou životního prostředí, ochranou vlastního zdraví i zdraví svých blízkých

Kompetence pracovní

- učitel vede žáky k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při práci s mikroskopickými preparáty a s živými přírodninami
- učitel zadává úkoly tak, aby měli žáci možnost si práci sami organizovat, navrhnout postup a časový rozvrh

8. ZEMĚPIS

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět zeměpis je vyučován jako samostatný předmět v 6., 7., 8. a 9. ročníku.

V 6., 7., 9. ročníku 2 hodiny týdně, v 8. ročníku 1 hodinu týdně.

Zeměpis se vyučuje v kmenové učebně.

Vzdělávání v předmětu zeměpis směřuje k:

- získávání a rozvíjení orientace v geografickém prostředí, osvojování hlavních geografických objektů, jevů, pojmů a používání poznávacích metod
- získávání a rozvíjení dovedností pracovat se zdroji geografických informací
- respektování přírodních hodnot, lidských výtvorů a k podpoře ochrany životního prostředí
- rozvoji trvalého zájmu o poznávání vlastní země a regionů světa jako nedílné součásti životního způsobu moderního člověka
- rozvíjení kritického myšlení a logického uvažování
- aplikování geografických poznatků v praktickém životě

Formy a metody práce podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami, obrazovým materiálem
- skupinová práce (s využitím map, pracovních listů, odborné literatury, časopisů, internetu)
- zeměpisné vycházky s pozorováním
- projekty

Předmět zeměpis **úzce souvisí s ostatními předměty** vzdělávací oblasti Člověk a příroda:

chemie: znečištění atmosféry, hydrosféry, biosféry, ...

fyzika: sluneční soustava, vesmír, ...

přírodopis: rozšíření živočichů a rostlin, biotopy, CHKO, národní parky, ...

Mezipředmětové vztahy jsou aplikovány i na předměty z ostatních vzdělávacích oblastí:

matematika: měřítko mapy, převody jednotek, práce s grafy, diagramy, ...

ICT: zdroj aktuálních informací a jejich zpracování

dějepis: kultura národů, historie států, ...

Předmětem prolínají průřezová témata:

VDO: občanská společnost a stát; formy participace občanů v politickém životě; principy demokracie

OSV: rozvoj schopností poznávání; seberegulace, sebeorganizace; kreativita; poznávání lidí; mezilidské vztahy; komunikace; kooperace; řešení problémů a rozhodovací dovednosti; hodnoty, postoje

EV: ekosystémy; základní podmínky života; problémy životního prostředí; vztah člověka k prostředí

MDV: kritické čtení a vnímání mediálního sdělení; interpretace vztahu mediálního sdělení a reality; stavba mediálního sdělení; tvorba mediálního sdělení; práce v realizačním týmu

EGS: objevování Evropy, světa

MKV: kulturní difference; lidské vztahy; etnický původ; multikulturalita; principy solidarity

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- **žáci** vybírají a využívají vhodné způsoby a metody pro efektivní učení, propojují získané poznatky do širších celků, nalézají souvislosti
- **žáci** získané poznatky kriticky posuzují, porovnávají a formulují závěry
- **žáci** poznávají smysl a cíl učení, mají pozitivní vztah k učení

Učitel vede žáky:

- k vyhledávání, shromažďování, třídění, porovnávání informací
- k používání odborné terminologie
- k nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a využití v praxi
- k využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů

Kompetence komunikativní

- **žáci** formulují a vyjadřují své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřují se souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- **žáci** se učí naslouchat promluvám druhých lidí, vhodně na ně reagují

Učitel vede žáky:

- ke komunikaci mezi sebou a učitelem a k dodržování předem stanovených pravidel vzájemné komunikace
- k naslouchání a respektování názorů druhých
- k interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů, grafů a jiných forem záznamů v písemné i mluvené podobě

Kompetence k řešení problémů

- **žáci** jsou schopni pochopit problém, vyhledat k němu vhodné informace, diskutovat o možnostech řešení
- **žáci** se učí myslet kriticky, jsou schopni hájit svá rozhodnutí

Učitel vede žáky:

- k vyhledávání a kombinování informací z různých informačních zdrojů
- k využívání metod, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům sami žáci
- k argumentaci, k diskusi na dané téma, k obhajování svých výroků
- k odpovědím na otevřené otázky
- k práci s chybou

Kompetence sociální a personální

- **žáci** spolupracují ve skupinách na základě vytvořených pravidel, upevňují dobré mezilidské vztahy, pomáhají si a jsou schopni o pomoc požádat, učí se vzájemnému naslouchání

Učitel vede žáky:

- k využívání skupinového a inkluzivního vyučování
- k utváření pocitu zodpovědnosti za svá jednání
- k ochotě pomoci a o pomoc požádat

- k spoluúčasti na vytváření kritérií hodnocení a k následnému hodnocení svých výsledků
- k dodržování dohodnuté kvality, postupů, termínů
- k občanské odpovědnosti za vytváření podmínek pro udržitelný rozvoj v lokálním a globálním měřítku

Kompetence občanské

- **žáci** respektují názory druhých, uvědomují si svá práva a povinnosti ve škole i mimo školu
- **žáci** se rozhodují zodpovědně podle dané situace
- **žáci** chápou základní environmentální problémy, respektují požadavky na kvalitní životní prostředí, jednají v zájmu trvale udržitelného rozvoje

Učitel vede žáky:

- k dodržování pravidel slušného chování
- k pochopení práv a povinností v souvislosti s principem trvale udržitelného rozvoje
- k tomu, aby brali ohled na druhé
- k vytváření osobních představ o geografickém a životním prostředí

Kompetence pracovní

- **žáci** jsou seznámeni s pravidly bezpečného chování v terénu
- **žáci** jsou vedeni k efektivní práci

Učitel vede žáky:

- k dodržování pravidel bezpečného chování v terénu
- k vyhledávání a využívání různých zdrojů informací

9. FYZIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět fyzika je vyučován jako samostatný předmět v 6. ročníku jednu hodinu týdně a v 7., 8. a 9. ročníku dvě hodiny týdně.

Vzdělávání v předmětu fyzika:

- směřuje k podpoře hledání a poznávání fyzikálních faktů a jejich vzájemných souvislostí
- vede k rozvíjení a upevňování dovedností objektivně pozorovat a měřit fyzikální vlastnosti a procesy
- vede k vytváření a ověřování hypotéz
- učí žáky zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti a vztahy mezi nimi
- směřuje k osvojení základních fyzikálních pojmů a odborné terminologie
- podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- skupinová práce (s využitím pomůcek, přístrojů a měřidel, pracovních listů, odborné literatury)
- samostatné pozorování
- krátkodobé projekty

Řád učebny fyziky je součástí vybavení učebny, dodržování pravidel je pro každého žáka závazné.

Předmět fyzika úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda:

- **chemie**: jaderné reakce, radioaktivita, skupenství a vlastnosti látek, atomy, atomové teorie
- **přírodopis**: světelná energie (fotosyntéza), optika (zrak), zvuk (sluch), přenos elektromagnetických signálů, srdce – kardiostimulátor
- **zeměpis**: magnetické póly Země, kompas, sluneční soustava

Předmětem prolínají průřezová témata:

- rozvíjení kritického myšlení, navrhování způsobů řešení problémů, ochota pomoci a spolupracovat (VDO)
- rozvíjení dovedností a schopností (OSV)
- posuzování obnovitelných a neobnovitelných zdrojů energie, princip výroby elektrické energie, klady a zápory jaderné energetiky (EV)
- komunikace a kooperace, kritické čtení (MDV)
- evropská a globální dimenze v efektivním využívání zdrojů energie v praxi, výroba a potřeba energie v globálním měřítku, udržitelný rozvoj (EGS)
- vzájemné respektování (MKV)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel vede žáky:

- k vyhledávání, třídění a propojování informací
- k používání odborné terminologie
- k samostatnému měření, experimentování a porovnávání získaných informací
- k nalézání souvislostí mezi získanými daty

Kompetence k řešení problémů

- **učitel** zadává takové úkoly, při kterých se žáci učí využívat základní postupy badatelské práce, tj. nalezení problému, formulace, hledání a zvolení postupu jeho řešení, vyhodnocení získaných dat

Kompetence komunikativní

- práce ve skupinách je založena na komunikaci mezi žáky, respektování názorů druhých, na diskusi
- **učitel** vede žáky k formulování svých myšlenek v písemné i mluvené formě

Kompetence sociální a personální

- využívání skupinového vyučování vede žáky ke spolupráci při řešení problémů
- **učitel** navozuje situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti
- **učitel** vede žáky k ochotě pomoci

Kompetence občanské

- **učitel** vede žáky k šetrnému využívání elektrické energie, k posuzování efektivity jednotlivých energetických zdrojů
- **učitel** podněcuje žáky k upřednostňování obnovitelných zdrojů ve svém budoucím životě
(např. tepelná čerpadla jako vytápění novostaveb)

Kompetence pracovní

- **učitel** vede žáky k dodržování a upevňování bezpečného chování při práci s fyzikálními přístroji a zařízeními

10. CHEMIE

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět chemie se vyučuje jako samostatný předmět v 8. a 9. ročníku po dvou hodinách týdně.

Vzdělávání v předmětu chemie:

- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o obor
- vede k poznávání základních chemických pojmů a zákonitostí na příkladech směsí, chemických látek a jejich reakcí s využíváním jednoduchých chemických pokusů
- učí řešit problémy a správně jednat v praktických situacích, vysvětlovat a zdůvodňovat chemické jevy
- učí poznatky využívat k rozvíjení odpovědných občanských postojů
- učí získávat a upevňovat dovednosti pracovat podle pravidel bezpečné práce s chemikáliemi a dovednosti poskytnout první pomoc při úrazech s nebezpečnými chemickými látkami a přípravky.

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka je spojována s praktickými cvičeními
- nácviky jednoduchých laboratorních metod a postupů
- práce ve skupinách
- demonstrační pokusy

Rozdělení žáků do skupin, počet skupin a počet žáků ve skupině je omezen vybavením školy pomůckami. Vždy je kladen důraz na dodržování zásad bezpečné práce a postupů v souladu s platnou legislativou.

Řád učebny chemie a laboratorní řád je nedílným vybavením učebny a laboratoře, dodržování uvedených pravidel je pro každého žáka i vyučujícího závazné.

Předmět **chemie** je úzce spjat s ostatními předměty vzdělávací oblasti **Člověk a příroda** a z části s matematikou (např. zeměpis – surovinové zdroje chemického průmyslu, přírodopis – význam zelených rostlin, životní prostředí, zdraví, fyzika – vlastnosti látek, matematika – chemické výpočty).

Předmětem prolínají **průřezová témata**, důraz je kladen na zodpovědnost každého jedince za své zdraví (Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana), na zodpovědnost a spoluzodpovědnost za stav životního prostředí (Environmentální výchova, Myšlení v evropských a globálních souvislostech).

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k systematickému pozorování jako základní formě zjišťování chemických vlastností látek, jejich přeměn a podmínek, za kterých tyto přeměny nastávají, k jejich popisu, hledání souvislostí mezi jevy a jejich vysvětlení
- vede žáky ke správnému používání chemických termínů, symbolů a značek
- dává žákům možnost samostatně či ve skupinách formulovat závěry na základě pozorování a pokusů

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- předkládá problémové situace související s učivem chemie
- dává žákům možnost volit různé způsoby řešení
- dává možnost obhajovat svá rozhodnutí
- vede žáky k promýšlení pracovních postupů praktických cvičení
- vede žáky k nacházení příkladů chemických dějů a jevů z běžné praxe, k vysvětlování jejich chemické podstaty
- klade důraz na aplikaci poznatků v praxi

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky ke správnému užívání chemických symbolů a značek
- podněcuje žáky k argumentaci
- zadává takové úkoly, při kterých mohou žáci navzájem komunikovat

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat
- podněcuje žáky ke smysluplné diskusi
- vytváří situace, při kterých se žáci učí respektovat názory jiných

Kompetence občanské

Učitel:

- společně s žáky respektuje pravidla pro práci s chemickými látkami, řád učebny a laboratorní řád
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- předkládá situace, ve kterých se žáci učí chápat základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektovat požadavky na kvalitní životní prostředí
- vede žáky k zodpovědnému chování v krizových situacích (přivolat pomoc a poskytnout první pomoc)

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k bezpečnému a účinnému používání materiálů, nástrojů a vybavení
- vyžaduje dodržování vymezených pravidel / povinností z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých a ochrany životního prostředí
- zadává úkoly tak, aby žáci byli schopni využít poznatků v běžné praxi

• Umění a kultura

11. HUDEBNÍ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu na 2. stupni

Časové vymezení předmětu:

6. - 9. ročník – 1 hodina týdně

Vzdělávání v oboru hudební výchova směřuje k:

- vnímání hudby jako důležité součásti života jedince a celé společnosti prostřednictvím vokálních instrumentálních, hudebně pohybových, poslechových i jiných aktivit
- chápání hudebního jazyka jako specifické formy komunikace
- získávání orientace v širokém spektru hudebních stylů a žánrů současnosti a minulosti
- pochopení různorodé hudební kultury různých národů a národností
- rozvoji žákovy celkové hudebnosti

Organizační vymezení předmětu:

Výuka probíhá v odborné učebně hudební výchovy. Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- skupinové vyučování
- samostatná práce
- kolektivní práce
- krátkodobé projekty

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Žáci

- podle individuálních hudebních schopností a dovedností vyhledávají a třídí informace
- používají obecně užívané hudební termíny
- získané znalosti propojují do souvislostí

Učitel

- vede žáky k vyhledávání, shromažďování, třídění, porovnávání informací
- k používání odborné terminologie
- k nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a využití v praxi
- k využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů
- stanovuje dílčí vzdělávací cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu

Kompetence k řešení problémů

Žáci

- na základě individuální hudební vyspělosti postihují z hudebního proudu znějící skladby významné sémantické prvky, srovnávají je, slovně charakterizují,
- hledají spojitosti mezi vlastní hudební zkušeností a zkušeností autora předávané hudebním dílem
- samostatně a kriticky přemýšlejí
- žákům je předkládán dostatek námětů k samostatnému zpracování a řešení problémů
- při zadání úkolu žáci rozpoznají problém a hledají nejvhodnější způsob řešení

Učitel

- vede žáky ke správným způsobům řešení problémů
- s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení

Kompetence komunikativní

Žáci

- při práci ve skupině dokáže žák vyjádřit svůj názor, vhodnou formou ho obhájit a tolerovat názor druhých

Učitel

- zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
- zajímá se o náměty a názory žáků

Kompetence sociální a personální

Žáci

- efektivně spolupracují, respektují názory jiných
- žáci se učí objektivním přístupem zhodnotit svoji práci i práci ostatních, učí se chápat odlišné kvality svých spolužáků
- učí se respektovat pravidla při práci v týmu, dodržovat je a svou pracovní činností kladně ovlivňovat kvalitu práce

Učitel

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- umožňuje každému žákovi zažít úspěch

Kompetence občanské

Žáci

- respektují názor druhých
- chrání a oceňují naše kulturní tradice
- aktivně se zapojují do kulturního dění

Učitel

- vytváří prostor pro žáky, aby reflektovali společenské dění
- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé

Kompetence pracovní

Žáci

- při samostatné práci jsou žáci vedeni ke koncentraci na pracovní výkon, jeho dokončení a dodržují vymezená pravidla
- žáci si vytváří pozitivní vztah k hudebním činnostem

Učitel

- vyžaduje dodržování dohodnuté kvality, postupů a termínů

Průřezová témata:

EV

- vztah člověka k přírodě

EGS

- jsme Evropané
- Evropa a svět nás zajímá

OSV

- poznávání lidí
- kreativita
- sebepoznání a sebepojetí
- komunikace
- hodnoty, postoje
- rozvoj schopností poznávání
- řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- kooperace

MDV

- schopnost zpracovat, vyhodnotit a využít podněty z médií

VDO

- slušnost, tolerance, aktivita, samostatnost

12. VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Časové vymezení vyučovacího předmětu:

- 6. - 7. ročník – 2 hodiny týdně
- 8. - 9. ročník – 1 hodina týdně

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu:

- pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy
- rozvíjí tvůrčí činnosti, smyslovou citlivost a uplatňování subjektivity
- přistupuje k uměleckému procesu v jeho celistvosti a chápe ho jako způsob poznání a komunikace
- užívá různých uměleckých vyjadřovacích prostředků včetně nejnovějších informačních a komunikačních technologií
- rozvíjí především průřezové téma Osobnostní a sociální výchovy (týká se společného zaměření na rozvoj smyslového vnímání, kreativity, vnímání a utváření mimouměleckého estetického) a Výchovy k myšlení v evropských a globálních souvislostech (prohlubuje vztah k evropské a světové kultuře)

Organizační vymezení vyučovacího předmětu:

- výuka probíhá v učebnách výpočetní techniky, v kmenové učebně, v knihovně nebo mimo budovu školy (práce v plenéru).

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání – skupinové vyučování, samostatná práce, kolektivní práce, krátkodobé projekty.

Kompetence k učení

- při teoreticky zaměřených hodinách si žáci vytváří takové učební materiály, aby je mohli dále využívat pro své vlastní učení
- žáci při své tvorbě poznávají vlastní pokroky a při konečném výstupu si dokáží zpětně uvědomit problémy související s realizací
- strategie: **učitel** zadává jednotlivé úkoly tak, aby si každý žák mohl sám zorganizovat vlastní činnost
učitel využívá kladného hodnocení k motivaci pro další výtvarnou činnost

Kompetence k řešení problémů

- žákům je předkládán dostatek námětů k samostatnému zpracování a řešení problémů souvisejících s výběrem výtvarné techniky, materiálů a pomůcek
- při zadání úkolu žák rozpozná výtvarný problém a hledá nejvhodnější způsob řešení
- strategie: **učitel** zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů

Kompetence komunikativní

- při práci ve skupině dokáže žák vyjádřit svůj názor, vhodnou formou ho obhájit a tolerovat názor druhých
- strategie: **učitel** klade dostatek prostoru pro střetávání a komunikaci různými formami (pisemně, pomocí technických prostředků, výtvarnými prostředky) dohlíží na dodržování etiky komunikace (naslouchání, respektování originálních, nezdařených názorů, ..)

Kompetence sociální a personální

- učí se respektovat pravidla při práci v týmu, dodržovat je a svou pracovní činností kladně ovlivňovat kvalitu práce
- strategie: **učitel** dodává žákům sebedůvěru a podle potřeby žákům v činnostech pomáhá
učitel umožňuje každému žákovi zažít úspěch
učitel v průběhu výuky zohledňuje rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků

Kompetence občanské

- při propagaci školních akcí žáci vytváří plakáty a upoutávky, kterými prezentují školu
- žáci respektují názor druhých
- žáci prezentují výsledky své práce a účastní se výtvarných soutěží
- strategie: **učitel** podporuje občanské cítění žáků při vytváření propagačních materiálů

Kompetence pracovní

- při samostatné práci jsou žáci vedeni ke koncentraci na pracovní výkon, jeho dokončení a dodržují vymezená pravidla
- žáci si vytváří pozitivní vztah k manuálním činnostem
- žáci při práci s výtvarným materiálem dodržují hygienická pravidla
- strategie: **učitel** vede žáky ke správným způsobům užití materiálu, nástrojů a vybavení
učitel požaduje dodržování dohodnuté kvality a postupů

Vyučovacím předmětem prolínají průřezová témata:

EV

- vztah člověka k přírodě
- ekosystémy
- lidské aktivity a problémy životního prostředí

EGS

- jsme Evropané
- Evropa a svět nás zajímá

OSV

- poznávání lidí
- kreativita
- sebepoznání a sebepojetí
- komunikace
- hodnoty, postoje, praktická etika
- rozvoj schopností poznávání
- řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- kooperace a kompetice

MDV

- práce v realizačním týmu
- fungování a vliv médií ve společnosti
- tvorba mediálního sdělení

MKV

- lidské vztahy
- multikulturalita

VDO

- principy demokracie

• **Člověk a svět práce**

RVP ZV nepojmenovává vyučovací předmět v této vzdělávací oblasti. Proto byl pro 1. i 2. stupeň zvolen název Pracovní činnosti.

13. PRACOVNÍ ČINNOSTI

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět pracovní činnosti se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících. Časová dotace v učebním plánu je 1 hodina týdně. Vzhledem k materiálně technickým podmínkám a pedagogickým záměrům školy jsou vybrány vhodné tematické okruhy:

- v 6. ročníku
 - technické práce
 - informatika
- v 7. ročníku – příprava pokrmů
 - práce s technickým materiálem
- v 8. ročníku – volba povolání
 - provoz a údržba domácnosti
- v 9. ročníku – základy podnikání
 - pracovně právní vztahy

Vzdělávání v pracovní výchově chlapců směřuje k:

- získání základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, zejména při ručním opracování materiálu
- osvojování správné volby a používání vhodných nástrojů, náradí a pomůcek při práci, osvojení si práce s dostupnou mechanizací a technikou, včetně techniky výpočtů, a to v základní uživatelské úrovni
- osvojení a uplatňování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, hygieny práce, základů organizace a plánování práce a technologické kázně
- získání pozitivního vztahu k práci a odpovědného a tvořivého postoje k vlastní činnosti a její kvalitě
- získávání orientace v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojení potřebných poznatků a dovedností významných pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci
- seznámení s historií významných a zajímavých vynálezů technického pokroku pro poznání a pochopení kontinuity vývoje technické vyspělosti a ekonomických podmínek života společnosti

Vzdělávání v pracovní výchově dívek směřuje k:

- získání základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, zejména činnostech v domácnosti, vedení domácnosti apod.
- poznání vybraných technologických výrobních postupů, materiálů a jejich užitných vlastností, surovin a plodin a osvojení si jednoduchých pracovních postupů pro běžný život
- osvojení si a uplatňování zásad bezpečnosti a ochrany při práci, hygieny práce, základů organizace a plánování práce a technologické kázně
- získání pozitivního vztahu k práci a odpovědného a tvořivého postoje k vlastní činnosti a její kvalitě
- získání orientace v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojování potřebných poznatků a dovedností významných pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci

Pracovní činnosti – Informatika

Je vyučován v rozsahu jedné hodiny týdně. Žáci šesté třídy jsou zde seznamováni se základy psaní na PC, procvičováním práce s textem.

V předmětu pracovní výchova se prolínají průřezová témata:

VDO – zásady slušnosti, tolerance a odpovědného jednání, řešení problémů samostatně a odpovědně, společně komunikovat, podporovat aktivitu a kooperovat.

OSV – orientovat se v sobě samém, rozvíjet dovednosti a schopnosti, dobré vztahy k sobě samému, k dalším lidem a k dalším složkám životního prostředí

EV – pozorovat a popisovat okolní prostředí, získávat informace o ekologické problematice, získané poznatky kriticky zvažovat a domýšlet možné důsledky, provádět konkrétní pracovní aktivity ve prospěch životního prostředí, péče o zeleň, třídění odpadů, zlepšování okolního prostředí

MDV – schopnost zpracovat, vyhodnotit a využít podněty, které přicházejí z médií, tisk, rozhlas, televize, internet

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žák

- poznává smysl a cíl učení
- má pozitivní vztah k učení prostřednictvím zadávaných úkolů v rámci výuky
- umí posoudit vlastní pokrok

- kriticky zhodnotí výsledky své práce a diskutuje o nich

Učitel

- zadává úkoly, které umožní volbu různých postupů
- vede žáky, aby v hodinách pracovali s odbornou literaturou
- pozoruje pokrok u všech žáků v hodině

Kompetence k řešení problémů

Žák

- promýšlí pracovní postupy praktických cvičení
- při řešení se učí chápat, že se při práci budou setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení
- poznatky aplikuje v praxi
-

Učitel

- zajímá se o náměty
- klade otevřené otázky

Kompetence komunikativní

Žák

- učí se správnému technologickému postupu při práci
- při komunikaci používá správné technické názvosloví
- využívá informační zdroje k získání nových poznatků

Učitel

- zadává úkoly, při kterých žáci spolupracují
- vede žáky, aby na sebe brali ohledy

Kompetence sociální a personální

Žáci

- pracují ve skupinách
- spolupracují při řešení problémů
- přispívají k diskusi a respektují názory jiných
- učí se věcně argumentovat
-

Učitel

- podle potřeby pomáhá žákům
- každému žákovi umožňuje zažít úspěch
- dodává žákům sebedůvěru

Kompetence občanské

Žáci

- respektují pravidla při práci
- dokáží přivolat pomoc při zranění
- chápou základní ekologické souvislosti, chrání a oceňují naše kulturní tradice a historické dědictví
- projevují pozitivní postoj k uměleckým dílům

Učitel

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- dodává žákům sebedůvěru

Kompetence pracovní

Žák

- dodržuje bezpečnostní a hygienická pravidla při práci
- používá bezpečně a účinně nástroje, vybavení, materiály
- dodržuje technologický postup a pravidla, plní povinnosti, myslí na ochranu svého zdraví a zdraví druhých

- dbá na ochranu životního prostředí
- své znalosti využívá v běžné praxi.
-

Učitel

- vede žáky ke správným způsobům užití materiálů a nástrojů
- pozoruje pokrok při práci v hodině
- jasnými pokyny směřuje činnosti ke stanovenému cíli
- hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok

• Člověk a zdraví

14. TĚLESNÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět tělesná výchova se vyučuje jako samostatný předmět

v 6. a 7. ročníku 3 hodiny týdně

v 8. a 9. ročníku 2 hodiny týdně

Vzdělávání je zaměřeno na:

- regeneraci a kompenzaci jednostranné zátěže působené pobytem ve škole
- rozvoj pohybových dovedností a kultivaci pohybu
- poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- rozpoznávání základních situací ohrožujících tělesné a duševní zdraví a na osvojování dovedností jim předcházet nebo je řešit

Předmětem prolínají průřezová témata:

VDO – angažovaný přístup k druhým, zásady slušnosti, tolerance, odpovídající chování

OSV – obecné modely řešení problémů, zvládání rozhodovacích situací, schopnosti poznávání, sebepoznávání, poznávání lidí a jednání ve specifických rolích a situacích

MKV – schopnost zapojovat se do diskuze, lidské vztahy,....

EV – vysoké oceňování zdraví a chápání vlivu prostředí na vlastní zdraví i zdraví ostatních lidí

MV – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, práce v realizačním týmu

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žáci

- poznávají smysl a cíl svých aktivit
- plánují, organizují a řídí vlastní činnost
- užívají osvojené názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře, uživatele internetu
- různým způsobem zpracují informace o pohybových aktivitách ve škole
-

Učitel

- hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- stanovuje dílčí vzdělávací cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu
- dodává žákům sebedůvěru
- sleduje pokrok všech žáků

Kompetence k řešení problémů

Žáci

- vnímají nejrůznější problémové situace a plánují způsob řešení problémů
- vyhledávají informace vhodné k řešení problémů
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, jsou schopni je obhájit
- uvědomují si zodpovědnost svých rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí
- jsou schopni obhájit svá rozhodnutí
-

Učitel

- s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- vede žáky ke správným způsobům řešení problémů

Kompetence komunikativní

Žáci

- komunikují na odpovídající úrovni
- si osvojí kultivovaný ústní projev
- účinně se zapojují do diskuze
-

Učitel

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- podle potřeby žákům v činnostech pomáhá
- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat

Kompetence sociální a personální

Žáci

- spolupracují ve skupině
- podílejí se na vytváření pravidel práce v týmu
- v případě potřeby poskytnou pomoc nebo o ni požádají
- si vytváří pozitivní představu o sobě samém, která podporuje sebedůvěru a samostatný rozvoj

Učitel

- umožňuje každému žákovi zažít úspěch
- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat
- podle potřeby žákům v činnostech pomáhá
- požaduje dodržování dohodnuté kvality a postupy

Kompetence občanské

Žáci

- respektují názory ostatních
- si formují volní a charakterové rysy
- se zodpovědně rozhodují podle dané situace
- aktivně se zapojují do sportovních aktivit
- rozhodují se v zájmu podpory a ochrany zdraví
- rozlišují a uplatňují práva a povinnosti vyplývající z různých rolí (hráč, rozhodčí, divák,...)

Učitel

- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- umožňuje žákům, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky

Kompetence pracovní

Žáci

- jsou vedeni k efektivitě při organizování vlastní práce

- spoluorganizují svůj pohybový režim
- využívají znalostí a dovedností v běžné praxi
- ovládají základní postupy první pomoci

Učitel

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti

15. VÝCHOVA KE ZDRAVÍ

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět výchova ke zdraví se vyučuje jako samostatný předmět

v 6. a 7. ročníku 1 hodina týdně

Vzdělávání je zaměřeno na

- preventivní ochranu zdraví
- na základní hygienické, stravovací, pracovní i jiné zdravotně preventivní návyky
- na dovednosti odmítat škodlivé látky
- předcházení úrazům
- získávání orientace v základních otázkách sexuality a uplatňování odpovědného sexuálního chování
- upevnění návyků poskytovat základní první pomoc

Předmětem prolínají průřezová témata:

- **VDO** - angažovaný přístup k druhým, zásady slušnosti, tolerance, odpovědné chování
- **OSV** – obecné modely řešení problémů, zvládání rozhodovacích situací, poznávání sebe a lidí a jednání ve specifických rolích a situacích
- **MKV** – schopnost zapojovat se do diskuze, rozeznat argumentaci a výrazové prostředky komerční i politické reklamy
- **EV** – vysoké oceňování zdraví a chápání vlivu prostředí na vlastní zdraví i zdraví ostatních lidí
- **EGS** – osvojování evropských hodnot, svoboda lidské vůle, humanismus, morálka, kritické myšlení, ...

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žáci jsou vedeni k:

- efektivnímu učení
- vyhledávání a třídění informací, využívá je v procesu učení
- vytváří si komplexnější pohled na přírodní a společenské jevy
- plánují, organizují a řídí vlastní učení

Učitel

- se zajímá o náměty, názory, zkušenosti žáků
- zadává úkoly, které vyžadují využití poznatků z různých předmětů
- zařazuje metody, při kterých dochází k závěrům, řešením sami žáci
- sleduje při hodině pokrok všech žáků

Kompetence k řešení problémů

Žáci

- vnímají nejrůznější problémové situace – mimořádné situace, krizové situace a plánují
- způsob řešení problémů
- vyhledávají informace vhodné k řešení problémů
- kriticky myslí
- jsou schopni obhájit svá rozhodnutí
-

Učitel

- klade otevřené otázky
- ukazuje žákovi cestu ke správnému řešení prostřednictvím jeho chyb
- podněcuje žáky k argumentaci

Kompetence komunikativní

Žáci

- komunikují na odpovídající úrovni
- si osvojí kultivovaný ústní projev
- účinně se zapojují do diskuze
- uplatňují bezpečné a odpovědné sexuální chování s ohledem na zdraví a etické partnerské vztahy
-

Učitel

- vede žáky k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu
- vytváří příležitosti k interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů, grafů
- vytváří příležitosti pro relevantní komunikaci mezi žáky

Kompetence sociální a personální

Žáci

- spolupracují ve skupině
- se podílí na utváření příjemné atmosféry v týmu
- v případě potřeby poskytnou pomoc nebo o ni požádají

Učitel

- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat
- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování

Kompetence občanské

Žáci

- respektují názory ostatních
- si formují volní a charakterové rysy
- se zodpovědně rozhodují podle dané situace
- chápou základní ekologické souvislosti, respektují požadavky na kvalitní životní prostředí
- rozhodují se v zájmu podpory a ochrany zdraví

Učitel

- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- umožňuje, aby žáci na základě jasných kritérií hodnotili svoji činnost nebo její výsledky
- se zajímá, jak vyhovuje žákům jeho způsob výuky

Kompetence pracovní

Žáci

- si zdokonalují grafický projev
- jsou vedeni k efektivitě při organizování vlastní práce
- mohou využít ICT pro hledání informací
- využívají znalostí v běžné praxi
- ovládají základní postupy první pomoci

Učitel

- umožňuje žákům, aby při hodině pracovali s odbornou literaturou,
- encyklopediemi, ...
- vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti
- vytváří pro žáky příležitosti k aplikacím v modelových situacích

• Vzdělávací oblast – Informační a komunikační technologie

16. INFORMATIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět informatika se vyučuje jako samostatný předmět
v 8. ročníku 1 hodina týdně

Charakteristika vyučovacího předmětu Informatika na II. stupni

Informatika na II. stupni ZŠ pokrývá oblast Informační a komunikační technologie. Je určen všem žákům osmého ročníku v rozsahu 1 hodiny. Výuka probíhá v počítačové učebně. Každý žák pracuje samostatně na svém počítači.

Informatika umožňuje žákům dosáhnout základní úrovně informační gramotnosti, získat elementární dovednosti v ovládání výpočetní techniky, seznámit se s moderními informačními technologiemi a orientovat se ve světě informací. Informatika podporuje u žáků kreativitu při práci s informacemi a jejich využití v dalším vzdělávání i v praxi. Získané dovednosti jsou v informační společnosti nezbytným předpokladem uplatnění na trhu práce i podmínkou efektivního rozvíjení profesní a zájmové činnosti. Předmět Informatika je v základním vzdělávání založen na aktivních činnostech žáků s informacemi, zejména rychlém vyhledávání a následném zpracování informací do požadované podoby. Umožňuje realizovat samostatnosti spolupráci žáků a pracovat efektivně. Dovednosti získané v rámci Informatiky lze aplikovat ve všech oblastech základního vzdělávání. Tím překračuje rámec jediného předmětu a stává se součástí všech odborných vzdělávacích disciplín.

Další využití učebny

Počítačové učebny využívá k zpestření výuky řada vyučujících jak prvního, tak i druhého stupně. Učitelé mají k dispozici celou řadu výukových programů, s jejichž pomocí si žáci zábavnější formou upevňují, doplňují a rozšiřují své znalosti v předmětech vyučovaných na základní škole.

Nejdůležitější integrovaná průřezová témata:

MDV – Mediální výchova

VDO – Výchova demokratického občana

OSV – Osobnostní a sociální výchova

EV – Environmentální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- zadávanými úkoly jsou žáci vedeni k samostatnému objevování možností využití informačních a komunikačních technologií v praktickém životě, pro toto poznávání využívají zkušeností s jiným SW, spolupráci s ostatními žáky, náповědu u jednotlivých programů, literaturu apod.
- tím, že žáci mohou využívat svých poznámek při praktických úkolech, se žáci učí pořizovat si takové poznámky, které jim pak pomohou při praktické práci s technikou

Kompetence k řešení problémů

- žáci jsou vedeni zadáváním úloh a projektů k tvořivému přístupu při jejich řešení, učí se chápat, že v životě se při práci s informačními a komunikačními technologiemi budou často setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení, ale že způsobů řešení je více
- žáci jsou vedeni nejen k nalézání řešení, ale také k jeho praktickému provedení a dotažení do konce

Kompetence komunikativní

- žáci se také učí pro komunikaci na dálku využívat vhodné technologie – některé práce odevzdávají prostřednictvím elektronické pošty
- při komunikaci se učí dodržovat vžité konvence a pravidla (forma vhodná pro danou technologii, náležitosti apod.)

Kompetence sociální a personální

- při práci jsou žáci vedeni ke vzájemné radě či pomoci, učí se pracovat v týmu, rozdělit a naplánovat si práci, hlídat časový harmonogram apod.
- žáci jsou přizváni k hodnocení prací – žák se učí hodnotit svoji práci i práci ostatních, při vzájemné komunikaci jsou žáci vedeni k ohleduplnosti a taktu, učí se chápat, že každý člověk je různě chápavý a zručný

Kompetence občanské

- žáci jsou seznamováni s vazbami na legislativu a obecné morální zákony (SW pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost, hesla...) tím, že je musí dodržovat (citace použitého pramene, ve škole není nelegální SW, žáci si chrání své heslo...)
- při zpracovávání informací jsou žáci vedeni ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, ke kterým se mohou dostat prostřednictvím internetu i jinými cestami

Kompetence pracovní

- žáci dodržují bezpečnostní a hygienická pravidla pro práci s výpočetní technikou
- žáci mohou využít ICT pro hledání informací důležitých pro svůj další profesní růst

IX. Hodnocení žáků a autoevaluace školy

Hodnocení a klasifikace žáků

Obecné zásady a principy hodnocení

- Cílem hodnocení je vytvářet a udržovat **vnitřní motivaci** žáků (smysluplnost učiva, možnost ovlivnit průběh učení, spolupráce žáků)
- Dalším cílem je poskytnout žákovi **zpětnou vazbu** (co zvládl, v čem se zlepšil, v čem chybí a poradit, jak má postupovat dále)
- Hodnocení má být vždy **motivující**, přednostně je potřeba hodnotit **pozitivně** a teprve následně se vyjadřovat k případným konkrétním nedostatkům (v první fázi hledáme, co žák opravdu umí)
- Používané metody a způsoby hodnocení žáků **musí být v souladu s filosofií našeho ŠVP** (jedná se o přátelskou atmosféru založenou na partnerském vztahu k žákům)
- Každému hodnocení musí předcházet jasné a srozumitelné seznámení žáka s **cílem vzdělávání a s kritérii hodnocení** (žák má právo vědět, jaké výstupy by měl zvládnout a podle jakých pravidel bude hodnocen)
- Žák musí pracovat s vědomím, že **práce s chybou** je v procesu učení zcela normální (následná práce s chybou představuje cestu ke zlepšení)
- **Sebehodnocení a sebekontrola** patří k pravidelným součástem hodnocení (usilujeme o to, aby žáci dokázali posoudit výsledek své práce, své osobní možnosti a rezervy)
- **Skupinovou práci** nehodnotíme známkou, ale každý žák hodnotí sám sebe a svůj přínos pro skupinu. Učitel hodnotí pouze individuální výkon žáka nebo jeho výstup
- Vyučující dodržují **zásady pedagogického taktu**, tzn. klasifikují jen probrané a dostatečně procvičené učivo, neklasifikují žáky ihned po návratu do školy po nepřítomnosti delší než 1 týden
- Pro **celkové hodnocení žáků** používáme klasifikační stupnici 1–5. Slovní hodnocení, popř. kombinaci obou způsobů pouze na žádost rodičů a doporučení PPP.
- Při **průběžném hodnocení** využíváme různých forem – hodnocení slovní, bodové, obrázkové, sebehodnocení a klasifikaci.
- Hodnocení **chování žáka** se odvíjí od dodržování **Školního řádu**.
- Hodnocení žáků upravuje **Vyhláška č. 48/2005 Sb.** a základní kritéria klasifikace jsou součástí školního řádu školy ze dne 29. 8. 2005
- Při klasifikaci přihlíží učitel vždy k věkovým zvláštnostem žáka a k jeho osobním možnostem
- Tento ŠVP upřesňuje pouze **kritéria** pro klasifikaci ve vyučovacích předmětech podle jednotlivých oblastí.
- Tyto základní zásady hodnocení žáků jsou **závazné** pro všechny vyučující naší školy.

Obecné formy ověřování vědomostí a dovedností žáků

- Písemné a slohové práce, vědomostní a dovednostní testy...
- Mluvený projev, ústní zkoušení, komunikace, kultivovanost mluveného projevu, ...

- Referáty a dlouhodobější práce k zadanému tématu (věcnost, stručnost, systematičnost)
- Řešení modelových a problémových úkolů (kvízy, křížovky, rébusy)
- Projektové a skupinové práce, laboratorní práce (aplikace znalostí a vědomostí při činnosti)
- Celoškolní projekty a projektové dny
- Dlouhodobé diagnostické pozorování žáka

Obecná kritéria pro hodnocení

- Zvládnutí **školních výstupů** jednotlivých předmětů v rámci individuálních možností dítěte
- Dosažená úroveň osvojení **klíčových kompetencí** (chápe smysl učení, schopen řešit problémové situace, komunikační dovednosti, spolupracuje, občanská zodpovědnost a tolerance, využívá aktivně své znalosti a dovednosti)
- Převládá hodnocení průběžné, nad hodnocením kontrolním

Kritéria pro hodnocení podle jednotlivých oblastí

Jazyk a jazyková komunikace

Východiskem pro stanovení hodnotících stupňů je kvalita výsledků vzdělávání:

- Kvalita práce s informacemi – dovednost nalézat, třídit a prezentovat informace, včetně dovedností využívání ICT
- Osvojení dovednosti spolupracovat
- Kvalita komunikativních dovedností – přesnost, výstižnost, odborná i jazyková správnost ústního a písemného projevu
- Schopnost hodnocení a sebehodnocení
- Kvalita výsledků dle osobních předpokladů
- Aktivita, samostatnost, tvořivost a iniciativa
- Využití získaných teoretických dovedností v praktických činnostech

Matematika a její aplikace

- Schopnost uplatnit vědomosti a dovednosti při řešení úloh (vysvětlit a obhájit zvolený postup)
- Využívání logického myšlení
- Spolupráce ve skupině, snaha o sebehodnocení své práce v kolektivu
- V grafickém projevu hodnotit přesnost a dodržování pravidel rýsování

Informační a komunikační technologie

- Kladný vztah k předmětu
- Tvůrčí aktivita žáků
- Schopnost komunikace prostřednictvím ICT
- Vyhodnocení získávaných informací
- Ovládnutí základních dovedností práce s ICT

Člověk a jeho svět

Preferujeme:

- Práci s encyklopedií

- Aktivitu v kooperativním vyučování
- Schopnost samostatné tvůrčí činnosti
- Aplikaci získaných dovedností v praxi
- Dlouhodobý zájem o projektové vyučování
- Připravenost na výuku
- Vztah k předmětu
- Schopnost sebehodnocení
- Schopnost ohodnocení práce ostatních členů v týmu při kooperativním vyučování

Člověk a společnost

Tento předmět vznikl integrací občanské výchovy a výchovy ke zdraví

Upřednostňujeme:

- Kvalitu komunikativních dovedností
- Osvojení dovedností účinně spolupracovat
- Schopnost hodnocení a sebehodnocení
- Práci s informacemi
- Úroveň organizačních činností
- Schopnost empatie
- Kvalitu tvořivé činnosti
- Míru aktivity

Člověk a příroda

V předmětech přírodopis, chemie, zeměpis a fyzika se výsledné dovednosti žáků musí opírat o široké teoretické znalosti.

V souladu s požadovanými výstupy z RVP ZV i se školními výstupy se v těchto předmětech klasifikuje a hodnotí:

- Samostatnost, aktivita a tvořivost, logická úvaha, myšlenkové souvislosti
- Projev a schopnost uplatňovat získané znalosti a dovednosti při řešení úkolů
- Ucelenost získaných dovedností a poznatků
- Vztah k předmětu

V těchto předmětech hodnotíme:

- Ústní projev – každý žák je zkoušen ústní formou minimálně 1x za pololetí v každém z výše uvedených předmětů, referáty
- Písemný projev – dílčí testy a tematické testy
- Vztah k předmětu – aktivita v hodině, vyhledávání aktualit a informací
- Spolehlivost přípravy včetně pomůcek
- Píle žáka v mezích jeho možností a schopností
- Zapojení se do skupinové práce v hodinách a při laboratorních pracích

Umění a kultura

Ve vyučovacích předmětech s výchovným a estetickým zaměřením preferujeme:

- Přístup k zadané práci
- Aktivitu, samostatnost, tvořivost, iniciativu
- Připravenost na výuku včetně pomůcek
- Vztah žáka k předmětu
- Kvalitu výsledků vzhledem k osobním předpokladům žáka
- Kultivovanost a estetickou působivost

Člověk a zdraví – tělesná výchova

- Kvalitu předvedených cviků, dovedností a návyků vzhledem k tělesným předpokladům
- Využívání získaných vědomostí při hře, atletice a gymnastice
- Aktivitu, samostatnost, snahu o zlepšení, osobní posun
- Schopnost spolupráce v kolektivních sportech
- Měření výkonů probíhá podle předem známých výkonnostních tabulek

Člověk a svět práce

V těchto vyučovacích předmětech budeme preferovat:

- Přístup k práci
- Vlastní iniciativu, tvořivost, samostatnost
- Vztah žáka k předmětu
- Připravenost na výuku včetně pomůcek a ochranných prostředků
- Práce s moderními technologiemi – vyhledávání a využití získaných informací
- Schopnost prezentovat svoji osobu při vstupu na trh práce

Autoevaluace školy

Standardy

- **Vedení** školy usiluje o účinné a týmové řízení školy, zná učitelský sbor, komunikuje s nimi
- Vedení školy adekvátně hodnotí učitele, vzdělává se
- Vedení školy motivuje učitele v jejich dalším vzdělávání a vytváří jim pro to podmínky
- Demokratické, srozumitelné vedení, které připomíná vzdělávací cíle školy
- **Učitelé** se mohou účastnit formulace školních pravidel a utváření klimatu školy
- Učitelé se ztotožňují s cíli výuky a výchovy a spolupracují při jejich realizaci
- Učitelé přizpůsobují výuku potřebám žáků, používají různé vyučovací metody a strategie
- Učitelé cítí a projevují odpovědnost za výsledky vzdělávání
- Učitelé vystupují jako autority reprezentující modely chování a jednání
- Interakce učitel – žák má vysokou úroveň
- Učitelé vycházejí z předpokladu, že se všichni žáci mohou vzdělávat
- Učitelé vycházejí z předpokladu, že rozhodující pro výsledky vzdělávání je především kvalita školy a výuky (nikoli jejich domácí zázemí)
- Učitelé dokáží být flexibilní k množství témat při výuce, při výběru vyučovacích metod, brát zřetel na možnosti žáka
- Učitelé patří mezi moderní osobnosti mající přehled o současném světě a moderním způsobu života – žáci je respektují
- **Škola** je orientována na žáka, na službu žákům, rodičům a veřejnosti
- Škola podporuje aktivitu a tvořivost žáků
- Ve škole je pozitivní klima, stanovený řád, disciplína a morálka
- Ve škole převládá optimismus, lidský přístup a důvěra
- Škola má menší prostory – kulturní i relaxační prostředí školy je však pro žáky dostatečně zajímavé a motivační

- Škola podporuje spolupráci, učitelé se celoživotně vzdělávají
- Škola úspěšně komunikuje s rodiči, prezentuje se s žáky na veřejnosti

Cíle, kritéria a metody autoevaluace podle jednotlivých oblastí

1. Program školy

Sledované jevy:

- a) školní vzdělávací program
- b) další programová nabídka (pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami), variabilita programu – dotace jednotlivých předmětů, volitelné předměty, školní projekty, průřezová témata
- c) dokument – ŠVP

ukazatele stavu:

- soulad ŠVP s RVP
- plnění školního vzdělávacího programu
- relace mezi vzdělávacím programem a potřebami a podmínkami školy
- programová nabídka žákům se speciálními vzdělávacími potřebami
- soulad nabídky volitelných a nepovinných předmětů s představou žáků a rodičů
- variabilita ŠVP

metody:

- kontrola souladu ŠVP s RVP a skutečné plnění ŠVP
- vlastní hodnocení učitelů a žáků

2. Podmínky ke vzdělávání

Sledované jevy:

- a) vliv personálních podmínek na vzdělávání
- b) materiální, technické a hygienické podmínky vzdělávání - prostory, pomůcky, učebnice
- c) kvalita pracovního prostředí školy
- d) efektivita využívání finančních zdrojů
- e) rozvoj ekonomických zdrojů (projekty, granty,)

ukazatele stavu:

- Vliv personálních podmínek na kvalitu vzdělávání
- Tvorba a kvalita podmínek pro vzdělávání, pracovní i relaxační činnosti učitelů a žáků
- Funkčnost a estetická úroveň budov a učeben
- Kvalita podmínek pro jednání s rodiči a dalšími osobami ve škole
- Vybavenost školy pro účinné a moderní vyučování – vybavení technikou, pomůckami, studijním materiálem, ...
- Efektivita využívání finančních zdrojů pro další rozvoj školy
- Zabezpečení nadstandardních zdrojů účastí v projektech, grantech

Metody:

- Pozorování
- Kontrola

- Skupinová diskuse
- Sebehodnocení učitelů a žáků, dotazníky
- Zhodnocení inventarizace

3. Průběh vzdělávání žáků

Sledované jevy

- a) průběh vzdělávání se zřetelem k vytváření cílových hodnot vzdělávání
- b) dokument – pravidla hodnocení

ukazatele stavu:

- Podpora vytváření cílových kompetencí vzdělávání
- Kvalita jednotlivých oblastí vzdělávání – příprava, zajištění, organizace, metody a formy hodnocení, motivace, komunikace, klima
- Vyváženost struktury hodin – vztah k věku žáků a k cílům hodiny
- Návaznost učiva
- Rozmanitost stylů učení podporujících vytváření žádoucích vzdělávacích způsobilostí žáků
- Účelnost použití metod výuky v návaznosti na cíl a téma hodiny
- Využívání metod samostatné práce žáků
- Individuální přístup k výuce
- Efektivita využívání učebnic, pomůcek a didaktické techniky
- Prostor pro individuální nebo skupinové aktivity
- Uplatnění kooperativní techniky učení
- Využití vhodných vstupních motivačních metod
- Motivace v průběhu výuky
- Dodržování stanovených pravidel hodnocení
- Prověřování výchozích znalostí a dovedností
- Průběžné vyhodnocování výsledků učení
- Vedení žáků k sebekontrolě a sebehodnocení
- Prostor pro vyjadřování vlastního názoru
- Dodržování pravidel komunikace
- Psychosociální podmínky výuky

Metody:

- Školní dokumentace
- Kontrola a pozorování
- Skupinová diskuse
- Sebehodnocení vedení školy
- Sebehodnocení třídních učitelů, učitelů, dotazníky
- Hodnocení žáků

4. Výsledky vzdělávání žáků

Sledované jevy:

- a) výsledky vzdělávání vzhledem ke stanoveným cílům vzdělávání

ukazatele stavu:

- Efektivní systém zjišťování výsledků vzdělávání
- Dosahování cílových kompetencí vzdělávání podle ŠVP
- Zvládání očekávaných výstupů

- Používání náročnějších myšlenkových dovedností (aplikace, analýza, syntéza, kritické hodnocení)
- Dovednost spolupracovat
- Dovednost komunikovat
- Pracovní dovednosti
- Snižující se počet neúspěšných a trestaných žáků
- Vyšší stupeň podpory žáků se speciálními vzdělávacími potřebami
- Velmi dobré výsledky v testech
- Úspěšné uplatnění žáků
- Výsledky žáků v soutěžích
- Společenské a kulturní chování žáků, jejich dobrá disciplína

Metody:

- Školní dokumentace, kontrolní a hospitační činnost
- Kontrola a pozorování
- Skupinová diskuse
- Sebehodnocení vedení školy
- Sebehodnocení třídních učitelů, učitelů
- Hodnocení žáků např. technikou volného psaní

5. Podpora školy žákům, spolupráce s rodiči, vzájemné vztahy:

Sledované jevy:

- a) kvalita výchovného poradenství
- b) přístup k informacím a jejich přenos
- c) kvalita a využívání žakovské a rodičovské iniciativy
- d) vzájemné vztahy mezi školou, žáky, rodiči a dalších osob a jejich dopad na vzdělávání
- e) vztahy se zřizovatelem a školskou radou
- f) klima a kultura školy

ukazatele stavu:

- kvalita činnosti výchovného poradce ve vztahu k potřebám školy, žáků a rodičů
- přístup pracovníků školy, žáků a rodičů k potřebným informacím
- poskytování potřebných informací zákonným zástupcům žáků
- kvalita spolupráce rodičů se školou a využívání jejich námětů a připomínek
- úroveň spolupráce školy s odbornými pracovišti – PPP, SPC, ...
- existence pocitu sounáležitosti a hrdosti na školu
- existence důvěry žáků (i rodičů) k učitelům a vedení školy
- úroveň morálky žáků a učitelů, vztahu žák – učitel, kultury vzájemných kontaktů

metody:

- Školní dokumentace
- Skupinová diskuse
- Sebehodnocení vedení školy
- Sebehodnocení učitelů a žáků

6. Řízení školy

Sledované jevy:

- a) kvalita systémového řízení
- b) plánování řídicích činností (koncepce, ŠVP, roční plán, plán DVPP, kontrol, ...)
- c) efektivita organizace školy
- d) metodická podpora kvality výuky – personální rozvoj, DVPP, samostudium, ...
- e) systém vedení pedagogických pracovníků – závěry výsledků hospitací
- f) kontrolní systém
- g) dokument – koncepční záměr školy
- h) dokument – školní řád
- i) dokument – pravidla hodnocení

ukazatele stavu:

- vyhodnotitelnost cílů stanovených v koncepčním záměru rozvoje školy
- realizovatelnost koncepčních záměrů – především ve vztahu k finančnímu rozpočtu
- koncepčnost řídicích činností ve škole
- míra spoluúčasti pracovníků školy na činnostech spojených s řízením školy
- účinnost organizační struktury ve vztahu k řízení školy
- účelnost rozvrhu hodin
- kvalita a efektivita školního řádu
- koncepční zajištění personálního obsazení školy
- systém dalšího vzdělávání a samostudia ve vazbě k potřebám školy
- zajištění kvalitní pomoci začínajícím a nekvalifikovaným vyučujícím
- systém prosazování progresivních trendů vzdělávání
- kvalita kontroly a hodnocení výsledků vzdělávání (žáci)
- kvalita kontroly a hodnocení výsledků vzdělávání (učitelé)
- kvalita kontroly provozu

metody:

- školní dokumentace
- skupinová diskuse
- sebehodnocení vedení školy
- sebehodnocení učitelů a žáků

7. Úroveň výsledků práce školy

Sledované jevy:

- a) kvalita výsledků vzdělávání
- b) prezentace školy
- c) spolupráce s partnery
- d) organizace akcí školy – kulturní vystoupení, Almanach, Vánoční jarmark, ...
- e) dokument – výroční zpráva

ukazatele stavu:

- zřetelnost zkvalitňování výsledků vzdělávání
- propojení zpětné vazby s dalším rozvojem školy
- prezentace školy na veřejnosti a odezva
- zapojení školy do aktivit a vzdělávacích projektů

- organizace kulturních vystoupení, koncertů,
- Účast žáků na soutěžích a olympiádách
- Účast žáků a rodičů na akcích školy
- Kvalita výroční zprávy školy

Metody:

- Pozorování
- Kontrola
- Skupinová diskuse

Časový harmonogram

činnost	termín
1.upřesnění metodiky vlastního hodnocení školy, rozdělení odpovědnosti za jednotlivé oblasti hodnocení <ul style="list-style-type: none">• Plán organizačního zabezpečení• Způsob zpracování výsledků• Využití pro prezentaci školy	Vždy do konce srpna daného školního roku
2.Upřesnění a doplnění metodických postupů hodnocení školy na pedagogické radě	Vždy konec září daného školního roku
3.Výběr hodnotitelů, zpracování pracovních materiálů	Do konce prosince příslušného roku
4.Průběh vlastního hodnocení školy, shromažďování podkladů, dotazníky	Vždy do června daného školního roku
5.Průběžné zpracovávání výsledků	Vždy k 30.06.
6.Zpracování zprávy	Vždy do 15.09.
7.Projednání zprávy na pedagogické radě	Vždy do konce září
8.Využití zprávy pro další rozvoj školy <ul style="list-style-type: none">• Publikování• Vyhodnocení• Opatření	Vždy do konce daného kalendářního roku

Celkové hodnocení školy se uskuteční vždy 1 x za 3 roky.

Platnost dokumentu: od 01.09.2017

.....
Mgr. Jan Kubát,
ředitel školy